45՝Դ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 217 Կ. ՊՈԼԻՍ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31/13 ՅՈՒՆՎԱՐ 1901 3 ՇԷՎՎԱԼ 31 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ Ի ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պասպը Ալի ճաւսէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50
Գաւառներու համար	108 ղր.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه‌خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره‌ٔ مخصوصه

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՐՑՈՒՄԻ ՊԱԿԱՍԸ ԵՒ ԴՐԱՄԱԳԼԽԻ ՈՒ ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Անհրապոյր և յոռեգոյն է առեւտուրը։ Ժառանգութիւնը՝ զոր Նոր Տարին կը ստանայ հինէն։ 1902 շատ մութ գոյներով կը սկսի առեւտրական հրապարակի վրայ։ Առեւտրական ներկայ տագնապներու պատճառով աւելի փոքր վաճառականներ, խանութպաններ կը նեղուին, գործը դրամագլուխն ընդարձակ է, և այս անհամեմատութեան առիթ կու տայ ծախքերուն մեծութիւնը՝ որ գրեթէ քիչ կը տարբերի գործին ընդարձակութեան համեմատ։ Տարեկան 20,000 ոսկիի գործառնութիւն ունեցող վաճառականին և նոյն միջոցին մէջ 500—1000 ոսկւոյ գործառնութիւն ունեցող խանութպանին ծախքը գրեթէ նոյնն է։ Գործերու ձախորդութեան մեծագոյն պատճառը, յանդուգն թէեւ՝ սակայն հարկեցուցիչ առեւտրական եռանդը ըլլալով, այս ալ հետեւութիւնն է կազմակերպութեան նոր մէթոտներուն՝ մեր ժողովրդեան առեւտրական դասին անընտել զբաղումները։ Դեռը ծովուն մէջ կը վազէ ու հոն կ'անհետանայ, կը մնանայ մեծագոյն զանգուածին։ Այսպէս է առեւտուրն բանի մէջ, փոքրը մեծէն կը ձգուի և հոսանքը միշտ փոքրէ մեծ, յառաջխաղացութեամբ մը կը շարունակուի մինչեւ կեդրոնացումը, հոն՝ ուր աւելի մեծը չգտնուի այլեւս։ Բնական կազմութեան օրէնքները նոյն են բարոյական կազմութեան կանոններուն, սահմաններուն հետ։

Առեւտուրը որ միջազգային է, միջազգային երեւոյթներու, ձգտումներու կը հպատակի, ատոնցմէ կը ներշնչուի։ Այս է պատճառը որ Ամերիկայի, Եւրոպոյ և աշխարհի ուրիշ մասերուն մէջ կազմուած թրստներու, ընկերութիւններու, անանուն ընկերութիւններու ուրուագծին վրայ հիմնուեցան հոս։ Պոլիս ալ, ապակիի սենեակներ, որոնք փոխանակ բնիկ վաճառականներուն կող է նախապէս կազմուած, իրագործուած ըլլալու, ընդհակառակն ուրիշ տարերու օրանցեցաւ դարուն ոգիին օգտուելու, շարժելու նախազգացումը մեր մէջ արմնցած ըլլալով։

«Սլ՝ ղբի՛ չէ՞ր», «Ցամբ այլ անդադար՝ և մենք յարտրէն յետադիմելու վրայ ենք։ Առ.ինչ դիրք որունէին քսակէ տասնեակ մը տարիներ առաջ հրապարակի վրայ, այժմ չունինք։ Օր օրիկորուստ մը յետադիմութիւն մը կը բարդուի մեր առեւտրական կեանքին։ Յետադիմութիւն կամ յառաջդիմութիւն մէկ օրուան մէջ չեն կատարուիր, նոյնպէս չանիլ կամ վնասել տարիներու գործունէութեան արդիւնքով յառաջ կուգայ։ Անգլիացիները մէկ օրուան մէջ չյանձնեցին աշխարհի՝ ճարտարարուեստի, առեւտրական հրապարակի իրենց գերազանցութիւնը Ամերիկացւոց։ Այս վերջինները երկար տարիներ ամէն օր նոր բան մը կորզեցին ինքնավստահ, աւանդապահ, յամառ Անգլիայէն։

Տարիներու անձնավստահ թմրութենէն վերջ սոսկալի է Անգլիացւոց զարթնումը, զարթնում որ անդարմանելի կ'ընէ անցեալի առտ,ահագին կորուստը։ պատեհութիւնը սրարշաւ փախած է, մինչ Անգլիացիք փոխանակ ճակատէն բռնելու անոր, հիմա ետեւէն ալ չեն կրնար վազել։ Ցամառ, ձեռներէց, աշխոյժ, հնարամիտ, արթուն Ըհէշ։ Մէջ իր առաջնութեան դիրքէն վար նետուեց Ճոն Պուլ՝ երկրորդ կարգի վրայ, և ինք անոր տեղը անցաւ անմրցելի անկապտելիօրէն։ Առեւտուրը քուն չի վերցներ։

Անգլիացւոց առտ.կորուստը մենք ալ ունենալու վրայ ենք, մեր վերջի տասը տասնեհինգ տարուան առեւտրական կեանքի ձեւափոխումները սոսր վկայեն։ Հեռագրեակ հրապարակ մտնող ցամր տարրը, Եւրոպացի հրեայ են։ քնիկ վաճառականին հետ սոսկալի մրցում մը սկսած է, մրցում որուն արդէն մենք տեղի տուած ենք նահանջով։ Հինգ տաս տարի առաջուան հրեայ դերձակ մը այսօր ղգեստեղինաց վաճառական դարձաւ, խանութպան մը մեծաքանակ վաճառական։

Քանի մը արհեստներու մէջ մեր դիրքը խախտած է այժմ, ամէնէն առանցնաշնորհեալը որ ոսկերչութիւնը կը կարծէինք, ան ալ մեր ձեռքէն հանել լոկ ժամանակի խնդիր մը եղած է. արհեստաւորին կեանքը արհեստական գաղանապաշտութիւն է։ Ա նոր համար Եւրոպացի արհեստաւորը գործաւորը արհեստական կազմութիւններով նոր ու օտար տարրերու մուտքը արգիլած է իր մէջ։ Հակառակ այս ընդհանուր ոգւոյն՝ մեր մէջ արհեստը սեպհականացնելու, գաղանիք պահելու դրութիւնը վերցած է։ Ինչ են պատճառները՝ չենք գիտեր, բայց յայտնի է որ աչկերտի ընտրութեան բծախնդրութիւնը վերցաւ, թերեւս մեր քիչ մը... թեթեւ ու դժուարանաճ նոր սերունդն ալ մասնակից է անոր այսպէս ըլլալուն. սակայն արհեստաւորներն ալ ոչ նուազ մեղադրելի կէտեր ունին, զորոնք չենք կրնար խոստովանիլ հրապարակաւ։

Խելքն ու կորովը չարքաշ կեանքով կը զօրանայ. իսկ մեր կեանքը փտութիւն ու ջլատում յառաջ կը բերէ պահովաբար։ Մանրավաճառութիւն, երկաթեղինաց առեւտուր, թղթավաճառութիւն, մանիֆաթուրայի և բամպակեղինաց գործեր, գաղթաբերքի չահագիտութիւն, արտաքին նիւթերու յանձնակատար —վաճառականութիւն, կապերտի առեւտուր, հնութեանց վաճառականութիւն, և.այլ. և.այլ բոլորովին գացած են և կամ երթալու ճամբուն վրայ են մեզմէ։ Նախ հայ վաճառականին քով իր աչկերտ կամ լրբ միջնորդ ծառայող երէկուան հրեաներ այսօր անգին հաստատութիւններու գլուխ անցած են, նոյն ճիւղերու վրայ։ Ամերիկա կապերտ ներմուծող ամենամեծ տունը հրեայ է։ Հոս մեր հրապարակի վրայ հրեայ յանձնակատարներ, հրեայ միջնորդներ առաւելապէս եւրոպական կամ ամերիկեան տուներու յանձնառութիւնները կը կատարեն, կապերտի, մորթի, թիֆթիքի, բուրդի, բամպակի, խէժի և այլն։

Իզմիրի մէջ ալ նոյնն է. թուզի, չամիչի, գարիի, եգիպտացորենի, դեղ-էջ-էջի եւն. արտածման մէջ, հաղորդաբերած են ազգին ունենալէ։ Դեռ աֆիոնը մասամբ մեր վաճառականներուն գօնթրոլի տակ կը մնայ, մինչ միւս բոլորն ալ մեր ձեռքէն կ'անցնի կամ կ'անցնէր ատեն մը։ իսկ հիմա բոլորովին օտար յանձնակատարներ կամ վաճառականին ձեռքը կապուած ենք առաւելապէս։ Ցորենի և ուրիշ հացահատիկներու արտածման գործին մէջ հայ դրամագլուխ չկայ և կամ եղածն ալ օտարի մը գօնթրոլին յանձնուած է։ Մրցումի ոգին, ձեռներէցութիւն, հմտութիւնն ալ յատկանշական պակասութիւն մըն է մեր առեւտրական ձեռնարկներուն մէջ, որոնց դէմ Օրոզմի Պագի պէս հսկայ վաճառատուններ կը մրցին իրենց կանուխ տարիքէն հրապարակ իջած, խնայող, սիրաշահող, խորամանկ, չարքաշ խնամի պաշտօնեաներով։ Եթէ ատոնց մէջ հինգ հատ հայ պաշտօնեայ կայ այսօր, ան ալ ատոնց մրցման հետեւանքով տեղի տուած հայերու հարիւրին մէկը չէ։

Մնաց որ այդ 5 պաշտօնեան ալ յանձնակատար կարպետը կամ դաւառացի վաճառական Թորոս աղան առինքնձգելու համար է և այս նկատումները մինչեւ մէկ աստիճան կշիռ ունին, որմէ վերջը կը դադրին այլ եւս։ Ինչպէս որ քանի մը օր առաջ տեսնուեցաւ 15 պաշտօնեայի արձակումով խնայողութեան պատրակին տակ։

Ինչ հարկ կայ արդէն հայ պաշտօնեայ գործածելու, քանի որանդին տարուան մէջ 100 ոսկի առուտուր ընողին % 2, 1000 ոսկի ընողին % 4, 10000 ոսկի ընողին % 10 զեղչ մը կը խոստանայ Օրոզմի Պագ, որ հայ յանձնակատարին տարեգլխուն կլորիկ չահ մը կը ձգէ։

Անչուշտ գաւառացի վաճառականին գրպանէն կորզուած դրամ է այս։ Դերբուքիւն մըն է ասիկա որ խարդախութեան կը մղէ յանձնակատարները որոց յանախորդները գաղափար չունին այս մասին և ի զուր կը ըղդոքեն թէ ապրանքը իրենց վրայ % 10 սուղ եղած է Ինճիեանին, Կեսարեանին, Սամպօլուեանին կամ Խորասանճեանին ապրանքէն։

Առեւտրական միջազգային արդի պայմաններու բերումով այս կարգի տուներ դեռ պիտի չտանան. այն ժամանակ ռանձին գործելու սիրահար մեր վաճառականները առտ.ամէն բան ձեռքէ հանած պիտի ըլլան։ Անհատական ջանքերով մրցում անհնարին է, դրամագլուխ, աշխատութեան, ձեռներէցութեան և մտքի այս օրինակ հսկայ գործակցութիւններուն հետ։ Գաւառի արտադրող և սպառող վաճառականը դեռ քնիկ է եւրոպատարածը զրոյց ասալ։ Օր մը հոն ալ դրամագլուխը և աշխատողը պիտի այլասեռի, բնիկ տարրին հետ մրցումը հոն ալ պիտի տարածուի։

Այս մտածումներն ու իրողութիւնները անհրաժեշտ կ'ընեն ահա մեր առեւտրական դրութիւնը բարեփոխելու, նոր կազմակերպութիւն ստեղծելու մրցումին և դարու ոգւոյն դիմադրաւելու համար։ Կեդրոնացումը, դրամագլուխ, աշխատութեան և մտքի գործակից, համակեդրոնացած ջանքերը հսկայ առեւտրական տուներու կազմութեամբ, հարկ անհրաժեշտ է ներկայ պայմաններու տակ։ Ասոր գործադրութեան միակարգելքը կը մնայ դրկ.վատահութեան պակասը որ տիրող ունակութիւնը դարձած է մեր մէջ։ Երկու վաճառական կամ արհեստաւոր հայու՝ իրարու դէմ փոխադարձ վստահութեան պակասը եղած է մեր առտ.ուժերուն ջլատումը ամենուրեք, ապա թէ ոչ դրամագլուխ, աշխատութիւն և միտք չեն պակսիր մեր մէջ։ Մնաց որ չահաբաժնի վրայ հաստատուած հսկայ գործ մը կատաղի մրցում մը մղելով հանդերձ ուրիշ առաւելութիւն մըն ալ պիտի ունենայ որ է դրամագլխի պահպանումը, թէեւ չահաբաժինը համեմատաբար պակաս ըլլայ։ Զարքաշ, խնայող անհատ մը թօփերով պատման կռնակը ծախելէն սկսած, տասնոց տասնոցի վրայ դիզելով, տարիներու ընթացքին մէջ պատուաւոր վաճառատուն մը կը հաստատէ բաւական դրամագլխով. սակայն անոր բնական յաջորդը իր որդին կամ ժառանգը, պատրաստ գործի մը գլուխը անցնելով ի քնէ մեղկ ու շռայլ մնցած չուտ մը գործին չորս ծայրը ջուրը կուտայ, դրամագլուխ, վաճառատուն և պատիւ վրայ տալէ վերջ։ Օր մըն ալ կը ստիպուի մուրալ։ Ամիրաներու, հին սարրաֆներու պատմութիւնը դեռ թարմ վկաներ են այս իրողութեան։ Նորագոյն օրինակներ ալ չեն պակսիր։ Հրապարակի վրայ միշտ անուններ ծագած ու մարած են նոյն պատճառով։ Երբ շահակցական կամ գործակցական ընկերութեան մը պատկանի վաճառատան մը հակակշիռը, փոխանակ անձնաւորութիւններ անփորձներուն վրայ պիտի հսկեն, պիտի թող չտան ատոնց կորստեան, որ դրամագլուխն ալ չպակսի։

Հաստատութիւն մը որչափ շատ անդամներ ունենայ այնքան մեծ առաւելութիւններ կ'ունենայ։ Ոմանք աշխատող են, ոմանք հնարամիտ, ոմանք շռայլ կամ խնայող, ոմանք չարքաշ կամ ծոյլ, ոմանք արհեստական, ոմանք [illegible] հմտութիւն ունին, ոմանք ճաշակ և ոմանք ձեռներէցութիւն ունին, ոմանք սիրաշահող և ոմանք խոժոռ ու լուրջ դատողներ են միայն։ Այս ամէնը առանձին առանձին ոչինչ կամ քիչ արժելով հանդերձ հակակշռի տակ միացած ամբողջութիւն մը կը կազմեն և մեծ դրամագլխի օժանդակութեամբ հսկայ գործունէութիւն յառաջ կը բերեն անտարակոյս։

Մեր թոյլ, յոյլ, մեծամիտ, դժուարահաճ դպրոցականներուն դէմ, գործունեայ, չարքաշ, խնայող, ձեռներէց օտար տարրէ նորելուկներու լէգէոն մը կայ, որոնք իրենց տրամադրութեան տակ դրամ.ամէն միջոց ունենալով մեր վաճառականութեան ապագայախոյեան մրցակիցներն են։

Քանի՞որդ դարը կատակ չի վերցներ գործի մէջ, սէնթիքներու, թրըմբներու, ատագին դրամագլխի և աշխատութեան մրցումին դէմ համանման մրցումով է որ պիտի ապահովենք մեր վաճառականութեան ապագան։

Ց. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐԸ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Դրեթէ չատերու փափաքն է այսօր ունենալ բարձրագոյն վարժարան մը աղջկանց համար, ուր պատրաստուին ու յառաջ գան հայ գեղեցիկ սեռին պատուաբեր անդամուհիներ։ Իրաւ, շատ ազուր փափաք մըն է ասիկա։ Տեսնել աղջիկներ, որոնք անթերի զարգացումի մը պատուաստումը կրած են, տեսնել զանոնք՝ օժտուած և հեռու ծթուած գաղափարներէ, ո՛չ միայն փափաք մըն է, այլ և անհրաժեշտ պէտք մը։ Այս մասին չատեր գաղափարներ յղացան ու ոմանք ալ նոյնիսկ կարծիքներ յայտնեցին, որպէս զի ուենեան ատանկ վարկ մը ուրկէ արտագրուի պահանջուած կրթական արդիւնքը։

Ես կը փորձուիմ սակայն հարցնել թէ, ունինք պատրաստ կարող դաստիարակ-ուսուցչուհիներ, բայց ոչ թէ վկայականով, այլ հմտութեամբ, սկզբունքի ու նկարագրի տէր դաստիարակուհիներ, որ կարենան կրթել իրենց խնամքներուն յանձնուած աղջիկները, մանաւանդ որ աղջիկներու դաստիարակութիւնը այնչափ դժուար է ու չի նմանիր մանչուն կրթութեան։ Այս վերջինը կատարեալ թէ թերի կրթութեամբ արհեստի մը կը մնայ և չուլկայի կեանքը կ'ընդգրկէ. մինչդեռ աղջիկներունը այդպէս չէ։

Եթէ չատ բան չկրնան սորվիլ դըպրոցի մէջ՝ գէթ նկարագիրին կազմուած ըլլալու է անկէ դուրս եկած ատենին, և կարծեմ թէ մարդ առանց նկարագրի կը նմանի հեղուկի մը, որ ամէն կողմ կը վազէ, երկրորդ, արդէն ուսեալ մայրեր չունինք որ գոնէ դըպրոցէն հեռու՝ իրենց լուրջ սկզբունքներով պատրաստեն իրենց աղջիկները։ Ու քանի որ չատ և չատ դժուար է աղջկանց դաստիարակութիւնը, էն առաջ կարող ուսուցչուհիներ, ժրջան և գործօն խնամակալուհիներ պատրաստենք ու ապա ուզենք ունենալ վարժարան մը։

Անհրաժեշտ պէտք մը ըլլալուն հետ մէկտեղ խնդիր է գիտնալ նաև թէ ցորեկեայ թէ գիշերօթիկ պէտք է ըլլայ այդ վարժարանը, ուր դիմէին նախակրթարաններէ ելնող աղջիկները։ Եթէ առաջինը ունի իր օգուտները, երկրորդը կրկնապէս առաւել իր օգուտները կրնայ ունենալ, մանաւանդ որ գաւառներէն ալ աղջիկներ պիտի գային, և մեծամասնութեամբ, որոնք եթէ ազդին անդին, ասոր անոր տունը առջեւ, որու ճակատը կէս մը ծածկուած է խոշոր ծառերով։

Պատուհան մը մինակ լոյս կայ։

—Կը սպասէ կոր ինծի, կը մրմնջէ մարդը, ամէն բան աղէկ կ'երթայ։

Վճռաբար, կը քանայ վանդակափեղկին մէկ ծայրը գտնուող պղտիկ դուռ մը, կը մտնէ պարտէզ, զոր անցնելէ յետոյ վեր կ'ելլէ վերնագաւթակի մը սանդուղներէն և ձեռքը բռնած բանալիներէն մէկով կը մտնէ ընդարձակ գաւիթ մը, յարկ մըն ալ վեր կ'ելլէ և առանց վարանելու, հակառակ մութին, տանը լաւ ծանօթ մէկու մը ապահովութեամբ կը բանայ դուռ մը ու ներս կը մտնէ։

Լուսրդաւոր այցելուին մտած սենեակը շրմնէին մէջ վառող փայտին պարող բոցովը և դուռն մը վարագոյրին տակէն սահող լոյսի գիծով մը միայն կը լուսաւորուի և որչափ կարելի է դատել այս անքաւական լուսաւորութենէն, զմայլելի ննջասենեակ մըն է ասիկա, խոշոր լամբարը ճերմակ լոյսը կը նետէ ժանեակներու տակ ուր կրակին ցոլքերը կը խաղան, սիւռուած անկողնին վրան։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (12)

ԿՈՐՈՆ

ԹԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Գ.

ՀԱՅՐ ԼԱ ՇԻՖԻ ԳԻՒՏԸ

Պ. Քարտէք մտաւ Պ. Ֆլօվիս Բիէրի՝ Մօրկի դիւանապետին գրասենեակը։ Այս նշանաւոր պաշտօնեան, գրագէտ մը որ Մօրկի վրայ չահագրգիռ գիրք մը թողած է, քնաւ իր զուարթութիւնը կորսնցուցած չէր, հակառակ պաղ մարմիններու տխուր մտաւորութեան. իր մասին էր որ քրոնիկագիր մը կարծեմ ըսած էր. «Այս մարդը բնաւ բարկութիւն ըսուած բանը չի գիտեր, որովհետեւ բնաւ չի վիճաբանիր իր յաճախորդներուն հետ։»

Ապահովութեան տեսուչը հոն գտաւ նաեւ ցուցադրուած մարդկային կորները քննող լուիչը։

Բնականաբար խօսակցութիւնը այս խնդրոյն վրայ դարձաւ։

Գիտութեան մարդը կը յայտարարէր թէ մարդասպանը մտադրած մը ըլլալու էր։

—Սակայն հաստատելու համար, կը հիմնուիմ մէկ անգամէն և առանց ո և է վարանումի կտրուած ըլլալուն վրայ, և բացի վերաբոյժներէն, մտադրած մը մինակ կարող է մարմին մը այս ասպիճան առանց այլեւայլի կտրելու։

Պ. Քարտէք հարցուց թէ քանի՞ տարեկան ըլլալ կը կարծէր զոհը։

—Ո՛հ, պատասխանեց մասնագէտը, որոշելը դժուար է... մինչեւ տասը հինգ տարի կարելի է սխալիլ...

—Շատ անորոշ է...

Պ. Քարտէք հրաժեշտ առաւ օրինական-բժիշկէն և ապահովութեան պալատը դարձաւ, համոզուած որ, լուրջ մեկնակէտ մը չկենալուն, քննութիւնը բանի մը չյանգելու վտանգին մէջ էր... եթէ նախախնամական դիպուած մը չի պատահէր...

Բայց առաջին քննութիւններէն բան մը չէր երեւար, ոչ և է հետք չէր նըշմարուեր։

Հետեւեալ օրը, տեղեկագրին մէջ հասարակաց ճամբաներու գլխաւոր քննիչը յաղթականօրէն ծանոյց թէ Մօրկի շրջականները հսկելու պաշտօն ունեցող իր մարդիկը «գործին» վրայ բան մը իմացած չէին, բայց պատճառ եղած էին երկու սեռէ բազմաթիւ քսակահատներու ձերբակալուելուն զորս հասարակութեան բազմութիւնը կը քաշէ ինչպէս չաքարն ու մեղրը ճանճերը կը քաշեն։

Անչուշտ այս ալ բան մըն էր, բայց Պ. Քարտէք նախամտածար պիտի համարէր եթէ անոնք ամենափոքր նշան մը, ամենաթեթեւ խօսակցութիւն մը բերած ըլլային որ կարենար քիչ մը լոյս արձակել այն խաւարներուն վրայ որ կը շրջապատէին Հայր Լա Շիֆի գիւտովը սկիզբ առած առեղծուածը։

Գ.

ԴԻՄԱԿԻՆ ԵՏԵՒ

Պէտք է որ մեր այս պատմած դէպքերէն մէկ քանի օր ետ երթանք և ընթերցողը առաջնորդենք Օթէօյլի սիրուն թաղը որ էյֆէլի աշտարակին առաջին հարթատանիքէն դիտուած ատեն, անհուն պարտէզի մը կը նմանի։

Ժամը իրիկուան տասնըմէկն է. էքսէլֆանս պուլվարը որ, ինչպէս ծանօթ է, երկաթուղիի գծին աջ ու ձախ կողմերը կը տարածուի երկայնքէն, բացարձակապէս ամայի է։

Հոս՝ ձորակամուրջի ձեւով հաստատուած երկաթուղիին վրայէն շոգեկառքերը կանոնաւոր ժամանակամիջոցներով կ'անցնին ու կը դառնան. վագոնները դադրումը ու վայրաշարժերու աղմկոտ շնչառութիւնը մինակ կը խռովեն Բարիզի ամրութիւններուն մէջ մոլորած այս գիւղական անկիւնը։

Վարը փողոցին մէջ ոչ մէկ կառք, ոչ մէկ անցորդ մայթին վրայ, զոր պուլվարին երկայնքին շարուած բազմաթիւ վիլլաները կ'եղերեն։

Սակայն Օթէյլի դրանը մօտ բոժոժներու հնչիւն մը կը փրթի, կառք մը կ'երեւայ որլաթիկ կը սահի իր քառչուռով եղերուած անիւներուն վրայ ու ձիերու սմբակներուն աղմուկը կը մեղմանայ ցեխի թեթեւ խաւով մը ծածկուած ճամբուն վրայ։

Մօլիթօր փողոցին անկիւնը հասնելուն, կառքին ապակիներէն մին վար կ'իջնայ ու վերարկու հագած մարդ մը պատուհանէն դուրս կը հանէ գլուխը ու կ'ըսէ կառապանին.

—Կեցէք... սպասեցէք ինծի... հրամմեցէք, ահաւասիկ գրաւականներ։

—Լաւ, լաւ, կ'ըսէ կառապանը, չէր արժեր, հանգիստ էի, շատոնց կը հակցուի թէ որս հետ է գործերնիս։

Բայց յանախորդը հեռացած է արդէն, պուլվարին և Մօլիթօր փողոցին անկիւնը դարձած է, այս վերջին ճամբուն մէջ մտած է, և քանի մը քայլ առնելէն յետոյ, կանգ կ'առնէ պզտիկ օթէյլի մը վանդակափեղկին առջեւ։

Ամենայն դանդաղութեամբ մը, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալու համար, ինչպէս ոչ ոք ունենալ

ապրին, շատ վտանգաւոր արդիւնքներ կրնայ յառաջ գալ։

Թէեւ Եւրոպայի մէջ, դեռատի աղջիկը կ'ելլէ իր հայրենի քաղաքն ու կ'երթայ աւելի հեռու քաղաք մը հոն ուսնելու, և կը գիշերէ օտար տան մը մէջ առանձին ու կ'ապրի բոլորվին մինակ, կ'ուսանի և կը վերադառնայ հայրենիքը միշտ նոյն աղջիկը մնալով, սակայն անոր համար սովորական է ազատ ապրիլ ու ազատ կեանքն ալ մեծ ազդեցութիւն մը չուներ իր վրայ, մինչդեռ մեր միջավայրը չի ներեր ասանկ բանի մը։

Մեր աղջիկները այնքան կաշկանդուած կ'ապրին որ՝ օր մը երբ ազատ զգան ինքզինքնին, կը շուարին ընկերներնուն վրայ ու կ'ընեն ինչ որ արտառոց է։

Գիշերօթիկ պէտք է ըլլայ ուրեմն՝ ապագայ վարժարանը ինչպէս ըսինք, գէթ գաւառացի աղջիկներուն համար որպէս զի նախ ատանդական չըլլան անոնք. և բացի ասկէ, հոն ապրին շաբաթական, կատարեալ ու հիմնական կրթութիւն մը ստանալու համար։ Արդէն սա ճշմարտութիւնը ամէնուն յայտնի է թէ տարբեր է օրուան մէջ քանի մը ժամ անցընել դաստիարակին հետ, տարբեր է օրուան բոլոր ժամերը անոր չունչին, դպրոցի մթնոլորտին տակ ապրիլը։

Սակայն պէտք է նշմարել թէ ամէնէն առաջ կարեւորը կայ, աւելի կարեւորը՝ նախ պատրաստենք ուսուցչուհիներ, որպէս զի կրկնապէս տխուր իրողութիւններ չպարզուին մեր աչքերուն առջեւ և փուճ տեղ չերթան, ժամանակ, յոգնութիւն, աշխատութիւն ու դրամ։

Ու այս ընելն ալ դժուարին չէ. համեստ պայմաններով կրնայ գոնացուիլ այդ պէտքը։

Քանի որ մեր մէջ ալ—փա՛ռք—հարուստներ չեն պակիր, քանի մը հարիւր ոսկի կրնայ յատկացուիլ այդ ամէնէն աւելի կարեւոր պէտքին։ Քանի մը հարիւր ըսի, ոչ հազար, ու վստահ եմ թէ մեր մէջ գտնուող հարուստներն ալ, ոսկիներու բերին տակ ճնշուած, կը խորհին իրենց ծախսելակերպին վերայ, ինչպէս կ'ընեն բարի Ամերիկացիները։ Աւելորդ է հոս զանոնք իբրեւ օրինակ բերել կամ կեանքերնին պրպտել քանի որ օրը օրին կը կարդանք անոնց օրինակելի գործերը։

Այո՛, քանի մը հարիւր ոսկի յատկացնել քանի մը ուշիմ, յառաջադէմ աղջիկներու որուք զրկուին Եւրոպա, դաստրարգուին նախ՝ ու ապա բանալ վարժարանը և յանձնել անոնց՝ խնամակալուհիներու հսկողութեամբ։

Սակայն կը վախնամ այս առաջարկը հրապարակ նետելու, որովհետեւ դեռ ներկայ է անցեալի տխուր կրթական օրինակ մը։

Եթէ ասոնցմէ աւելի կատարեալ ու այս պայմաններով առաջադրուի հիմնել աղջկանց բարձրագոյն վարժարան մը, փափաքելի է ու բացարձակ պէտք մըն է ամէնուս համար. բայց եթէ պիտի նմանի անանկ վարժարանի մը, որուն համար ամիսը 100 ոսկի կը ծախսուի, ամիսը սակայն, ու իբրեւ արդիւնք հարիւրին մէկը մէկդի թողլով, միայն դրօնները յառաջ կուգան, աւելի աղէկ է չունենալ երբէք այդ վարժարանը ու անոր համար ծախսուելիք դրամները տալ աղքատներուն։

ՇՈՒՇԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԵԷ

ԴՕՆԹ ՊԻԼՕՎԸՆ ՆՈՒԹԳԸ.— Էֆրէնեի դեկտեմբերին 8ինճի կիւնի, եէնիտէն իճթիմա իտէն Բայիւթակ մէճլիսնտէ, 1902 սէնէսի պիւտճէսի միւզաքէրէ օլունտուղու սրրատա, մուհաֆազաքեարան ֆրրգասընա մէնսուպ քօնթ Օտօյթէլպէրկ թարաֆընտան իյրատ օլունան նութգտա, Ինկիլթէրա միւսթէմլեքաթ նաղրը Մ. Զէմպրլէյնին էտիմպուրկտա իյրատ էյլէտիեի նութգտան (քի պունտա Սլմանլարըն 1871 մուհարէպէսնտէքի հարէքեաթը թէնգիտ իտիմիշ իտի) պահա օլունարագ, գօնթ Պիւլովըն օլապատէքի ֆիքրի իսթիղահ իտիմէսի իւզէրինէ, Սլմանիա պաշ վէքիլի քօնթ Պիւլով պէր վէճճը աթի պիր լիսան գուլլանմըշ սրը։

«Էֆէնտիլէր, Ինկիլթէրա գապինէսի էրքեանընտան Մ. Զէմպրլէյնին էվվէլճէ իյրատ էյլէտիշ օլտուղու նութգտա, Սլման օրտուսունըն Սլմանիա-Ֆրանսա մուհարէպսի էնսասընտաքի հարէքեթի թէնգիտ իտիմիշ օլտուղունտան, պէնտէն էվվէլ սէօզ սէօյլէտմէէ պաշլանան գօնթ Օտօյթէլպէրկ՝ պու պապա պազը մալիսմաթ իտիմիշ տիր։

Նազըրլարտան պիրի՝ թագրիպ էյլէտիեի սիեասի մէսլէքի միւտաֆէա եօլլու պազը պէեանաթտա պուլունմագ մէճպուրիյէթինի հիս իթտիեի Սլման, —քի պու հալ արասըրա հէր եէրսէ վագի օլուր—էճնէպի տէվլէթլերի իշին իշլէնէ գարըշըրմազա տահա էյի օլուր ֆիքրինտէհիմ։

Զանն իտէրիմ քի, պու ֆիքը՝ ագլ սահիպի օլան հէր Ինկիլիզ թարաֆընտան տախի թաստիգ օլունուր։

Սահիր միլլէթլէրտէ վուգու պուլան վագաալարտան պիր միալ կէօսթէրմէք լազըմ կելսէ, օ զէման պէօհիւք պիր իհթիեաթ իլէ իտարէի լիսան իտիլմէսի չարթը ազամ տըր։ Զիւնքի աքսի թագտիրտէ, ֆէնա եօլտա թէլագգրեէ օղրամագ, վէ հիչ պիր ֆէնա նիեէթի օլմատըղը հալտէ—քի մէղքիւր նութգընտա պէօյլէ օլմատըղընը ֆարզ էյլերիմ, վէ սահր զէվաթ թարաֆընտան վուգու պուլան թէէմինաթա նազարէն, էօյլէ ֆարզ իթմէեէ տէ մէճպուրում—էճնէպի միլլէթլերին էֆքեաթ վէ հրսսիյեաթինը եարալամըշ օլմագ պէտպախթըղընա օղրար։

Եկեր նազըրլարտան պիրի՝ մէմլէքեթի իլէ էօթէտէն պէրու հիւանը միւնասէպաթտա պուլունան վէ պու միւնասէպաթը՝ հէր իքի թարաֆին մէնֆաաթլարընա ֆայտէլի օլան պիր հիւքիւմէթէ գարշու ուշղունսուզ պիր լիսան գուլլանմագ օլուրսա, տահա զիեատ թէէսիւֆէ չաեան պիր հարաքէթտէ պուլունմուշ օլուր։

Սլմանիա կիսի, օրտուսունըն չէրէֆ վէ գուվվէթի սաեէսինտէ պու տէրէճէ թէրագգը իտէն պիր միլլէթէ Սլման էֆքարը ումումիյէսինին իսթինտեեանը օլան պիր օրտուսա գարշու սէօզ սէօյլէեէրէք, Սլման իթթիհատընին հուսուլընա սէպէպ օլան՝ ասքէրին վէ անընն ուսուլ, ատաթ վէ ֆայիլէթլերինին գըյմէթինի ազալթմազա չալըշմագ՝ հարէքեթի մուճիպ պիր բարէ քէթ տիր։Շու գատար քի, Սլման միլլէթի՝ պու թէպրուզլարընը բէք չօգ ֆէվգընտա վէՍլման օրտուսը՝ պու կիսի հավի պէեանաթ իլէ լէքէլէնմէեէք աէրլէճէտ թէմիզ վէ պէրրագ տըր։

Պէօհիւք Ֆրէտէրիգ՝ կէրէք քէնտինէ վէ կէրէք Բրուսիա օրտուսընա թարիզ իտիլտիեինի սէօյլեեէն պիր ատէմէ չու գրաա ճէվապը վէրմիշ տիր։

«Ատէմճէեիզի հարէքեթլերինատ սէրպէսթ պրագ, հիտաեթլէնմէ, չունքի կրանիթ թաշընը ըսրրեեր։»

Էֆէնտիլէր, Գօնթ Օտօյթէլպէրկ՝ էքթէֆ-ը Դ-ուէլէ—էն տախի պիր ազ պահս էյլէտի։ Մումայիլէյ՝ իթթիֆագը միսէլլէս մուահէտնամէսինին եէնտէն ագտ իտիլմէմէսի իչուն չալըշան պիր չօգ ատէմլեր պուլունտուղունը պէեան էյլէմիշ տիր քի, պու սէօզ բէք տօղրու տըր։

Պունտան պաշգա, իթթիֆագը միսէլլէսին լիւզում վէ էճէմմիյէթի զալմտրղընը, պէեանա մէճպուրիյէթ հիս իտէն ատմէրտէ ազ տէեիլ տիր։

Մամաֆիհ, իթթիֆագը միսէլլէս, չիմտիեէտէ զէրրէ գատար կէվշէքլիեէ օղրամամըշ տըր։

Իթթիֆագը միսէլլէս՝ մէնֆաաթ թէէմինի իչուն տէեիլ, պէլքի մազարթը տէֆ իչուն թէչքիլ իտիլմիշ պիր սիկուրթա չիրքեթի կիսի տիր։ Մուսմիյէյ գօնթրն՝ իթթիֆագը միսէլլէսին զարուրի տէեիլ, պէլքի զաեէթ թսպիի պիր իթթիֆագ օլտուղունու պէեան էյլէմէսի տախի, հագզգաթա բէք մուվաֆիգ տըր։

Թարիխ լիսանը իլէ սէօյլէմէք իճապ իտէրսէ, իթթիֆագը միսէլլէս՝ 1860 վէ 1870 վագաալարընտա, միսխթէլիֆ միլլէթլերին էլէ կէչիրտիլէրի մէնֆաաթլարը թէէմինէ խրամէթ իտէպիլէճէք պիր չար, տիր տէնիլէ պիլիր։

Պու իթթիֆագը՝ Նաբոլէօնտան սօնրա, Վիէննա մուահէտնամէսի իւզէրինէ գարարլաշտիրըլան գավատը տիւվէլիյէեէ մուվաֆիգ մէթին պիր էսասա միսթէնիտ օլուպ, Եվրոբա իչուն թէմամ եարմ սարբլըգ պիր սուլէ թէէմին իթմիշ տիր...։

Միթթէֆիգլէրտէն հիչ պիրի՝ գարա վէ տէնիզ գուվվէթլերինի մուայեէն պիր տէրէճէտէ թութմագ մէճպուրիյէթինտէ օլմաեուպ, պու գուվվէթլերինի աղալթուպ չօղալթմագ խուսուսլարը՝ քէնտի արզուլարընա թապի տիր։

Շունուսա թէէմին իտէպիլիրիմ քի, իթթիֆագը միսէլլէսի թէչքիլ իտէն հիւքիւմէթլերտէն հէր հանկըսը օլուրսա օլսուն, պու իթթիֆագա տախիլ օլմասա իտի, գարա վէ տէնիզ գուվվէթլերինի չիմտիքինէն տահա զիեատէ արթըրմազա, վէ տահա չօգ մասրաֆլար եարմազա մէճպուր գալաճագ իտի։

Իթալիա վէ Ֆրանսա իթթիլաֆը՝ իթթիֆագը միսէլլէսին չարթլարընա գարշու տէեիլ տիր։ ...1879 թարիխինէ էն պէօհիւք տիրլամաթլարըմըզտան բրէնս Պիզմարք իլէ էն պէօհիւք ժէնէրալարը մըզտան ֆէլտ-մարէշալ ֆօն Մօլթքէ՝ զանն իտիեօրլար իտի քի, Ավստրիա ալէյհինտէ վուգու պուլմագ իթթիմալը օլան ումումի պիր հարպը թէէտիտի ալթնտա տըր։

Հալպու քի, սիեասի ահվալ՝ պու կիւն օլպապտէ տահա զիեատէ չիւպէնէեէ մէյտանվէրմէեօր։ Պունուն սէպէպլէրի իսէ, բէք չօգ տըր։

Եվվէլա, Սլմանիա հիւքիւմէթինին 30 սէնէսէն պէրու պէօհիւք պիր իգթիտար վէ սէպաթ իլէ, սուլթբէրվէրանէ պիր մէսլէք թէագրպ էյլէմէսի պաշլըճա պիր սէպէպ տիր։ Սլմանիա հիւքիւմէթինին մէվճուսիյէթինի պիր թագրմ պէօհիւք մուհարէպէլերէ պօրճլու օլտուղունտան պահալէ, թագրպ էյլէեէճէեի մէսլէքին հարպ արամազա տահր օլաճաղը՝ պունտան 20 սէնէ էվվէլինէ գատար հէր քէճճէ զանն օլունմագտա իտի։ Պու շիւպհէ՝ Սլմանիա իչուն զանէթ թէէլիքէլի իտի, չունքի տիւչմէնլերիմիզ՝ օ զէման չէօյլէ պիր գբեաստա պուլունուհօրլար իտի։ «Էկեր միւնասիպ պիր զէմանտա Սլմանիաեա հիւճում իթմէկսէք, քէնտիմիզի թէչիքէեէ աթմըշ օլուրուզ։

Եանի Սլմանիանընն քէնտիսի իչուն միւնասիպ օլան պիր տագրգատա, պիզէ հիւճում էյլէմէսինի գօյայլաթմըշ օլուրուզ։» Հալպու քի, պու կիւն արթըգ պու շիւպհէեէ համ օլսուն մէյտան եօգ տըր։

Շու սօն զէմանլարտա հարպ իլան իթմէք իչուն, միւնասիպ զէմանլար պաշ կէօսթէրտի, հալպու քի հարպ իլան իտիլմէտի։ Պու կիւն կէրէք Սլմանիանընն մէսլէքի վէ կէրէք իմբէրաթօր հարէքեթլերինին սուլթբէրվէրանէ արզուսը հագգընտա շիւպհէ կէօսթէրէնլերէ պու շիւպհէյլերինին պէյհուտէ օլտուղունը վուգուաթ իլէ խսպաթ իթմէք իչուն պիլէ սաեբլմագ։

Պու կիւն հէր տէվլէթին պէսլէպիի սիեասի արզուլար՝ Սլմանիա հուսուտտունտան բէք ուղագ եէրլէրէ պիտ տիր։ «Իթթիֆագը միսէլլէս՝» պիզիմ իչուն արթըգ գաթի պիր լիւզում մէպնի տէեիլ տիր, պունունլա պէրապէր, մէղքիւր իթթիֆագ ումումի սուլէնը վէ պու կիւնքի հալնը մուհաֆազասը իչուն էն կիւզել վէ զէյմէթլի պիր վասրթա տըր։...Շու հալտէ, սէօզիւմի պիթիրմէզտէն էվվէլ, նէ եարմագ լազըմ կէլէճէեէնի պէեան իտէեիմ։

Սլմանիա շիմտի օլտուղու կիսի, իլէրտէ տախի օ տէրէճէ գուվվէթլի ալ-լը տըր քի, «Թրանսվալ՝» հէր քէս իչուն գբյմէթլի օլսուն, վէ պիզէ գարշը հիչ քիմսէ դայտսըզլըգտա պուլունմասուն։ (Ալգըլար)։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ.— Թրանսվալտան պիր թագրմ խըրվաթլարընն թարտ օլունմասընտան տօլաեը, Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ Ավսթրիա հիւքիւմէթինէ 158,000գուրուն վէրէճէք տիր։

—Լորտ Քիչէնէրին կէօնտէրտեսի պիր ճէավէլտէն անկաշլարընա կէօրէ 1901 սէնէսինտէ Պօէրլէրին մագթուլ, մէճբուհ վէ էսիր օլարագ վէրսիքլէրի զաեէթաթ՝ 18,320 քիչիեէ պալիդ օլմուշ տըր։ Եվվէլքի սէնէ հարպ մէյտանընտա անճագ 20,000 Պօէրին վիճուտի թախմին օլունտուղունտան, մէղքիւր հիսապա պու սէնէ 2,000 գատար Պօէր գալմասը իճապ իթտիեի հալտէ, շիմտիեէ գատար հարպ մէյտանընտա տահմա 10,000տէն ազ Պօէր պուլունմամասը, պախտուսուս Գոբ միսթէմլէքէսինտէն բէք չօգ ասիլէրին Պօէրլէրէլ պիրլէշտիեի անկաթէսը։

ՁԻՆ ԱՀՎԱԼԸ.—Ինկիլիզ, Ամերիգա, Ֆրանսըզ վէ Ռուս սէֆիրլէրի՝ իրբէրթաօրընն Բէքինէ կիրտիեի վագգթտա հազըր պուլունամամըշլար տըր։ Պիլ աքիս Սլմանիա սէֆիրի՝ սէֆարէթխանէսինին քեաթիպլէրի իլէ պէրապէր, իմբէրթաօրընն չէհրէ կիրտիեի սրրատա հազըր պուլունմուշ տըր։

Բէքինէ պուլունան Ամերիգա ասքէրինին զապթան վէ զէվճէլերի հազըր պուլունարագ, իմբէրթաօրընն Բէքինէ կիրտիեինի սէյր իթմիշլեր տիր։

Շիլի վէ ԱՐԺԱՆԹԻՆ.—Շիլի հիւքիւմէթի՝ եագընտա թանգիմ օլունան Բրօթօգոլ հագգընտա Արժանթին հիւքիւմէթինին իսթէտիեի իյզահաթը վէրմիշ, վէ մէղքիւր Բրօթօգոլընն 1898 սէնէսինտէ թանգիմ օլունան մուահէտնամէնին զէյլի օլմասընա բազը օլմուշ տըր։ Պու սուրէթլէ իքի հիւքիւմէթին ուեուշմասընա մանի օլան միւշքիլաթ զալի օլմուշ տիմէք տիր։

ՅԱՍ Վէ ՍԲԱՆԻԱ.—Սբանիա իլէ Ֆաս արասընտա զուհուր իթմիշ օլան մէսէլէլեր՝ շիմտիեէ գատար հալ իտիլմէտիեինտէն, «Էնֆանթ Իզապէլա» նամ Սբանիա Գրուազէօրի խուսուսի թալիմաթ ալարագ Թանճէրէ կէթմիշ տիր։ «Բէլաի» զըրնըսը տախի Սէնթաեա տօղրու իլէրլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԵԷ

ՊԱՅՐԱՄ ՆԱՄԱԶԸ ԱԼԱՑԸ ՎԷ ՄՈՒԱԵՏԷԻ ՀԻՄԱԵՈՒՆ ԲԷՍՄԸ ՁԵԼԻԼԻ.— Եվվէլքի կիւն Պայրամըն պիրինճի կիւնի օլմագ մինասպէթիլէ, Զաթը Շեվքէթսիմաթը հազրէթը Բաթիշահի՝ սաաթ իլ պուշուգ բատէլէրինէ պիր ալայը վալէաի իճալ Նիմա իլէ, Եըլտըզ սէրայը ալիսինէն հարաքէթլէ, բէհկիւզէրը ֆէյզէսէրը հազրէթը ձիհանպանիլէրինէ իսթատէի թէքրիմաթ օլան սունուֆը ասաքիրը ձէնապը Թաճարիլէրինի վէ պինլէրճէ թէպաահ սատրգահ Շէհինշահիլէրինի էնվարը իսթիֆաիը Սէնիյեէլէրինէ միսթաղրագ պուեուրմագտա վէ միվաճէհէի Միլլուքանէլէրինէ Շէհզատէի ճիվանպաթի տէվլէթլու նէֆաթլարընտա թալթիֆաթ վէ իլթիֆաթը Սէնիյեէ իպգալ պույրուլմուշ տըր։

—Պայրամ ալայը վալէաընտա հազրը պուլունան ասաքիրը Շահանէեէ պէր մուճիպը իրատէի Սէնիյեէ բէյնՕրլի քիտ վէ չէքերլեր վէ սիկարալար թէվզի իտիլմիշ տիր։

ԻՆԱԵԷԹ ՇԱՀԱՆԷ.— Պայրամըն իլաթ կիւնի պազը իանաթը Սէնիյեէ իլէ պէրպէր 21 բէս գօսունըն էթլերի տէ թէվզի իտիլմիշ տիր։

ՄԱԱՇ ԳԵՐԱՆ ՍԱՐԱՖԼԱՐ.— Պիր թագրմ միւհէթքիր սարրաֆլարընն մէէմուրիրնին մասայընը ֆահիշ պիր ֆարգ իլէ գբրմագտա օլտուգլարը՝ մէէմուրը Շահանէ պույրուլմազլա, պու կիսի մէէմուրլարընն մտտուրիյէթինինմուճիպ հալլէրէ մէյտան վէրիլմէմէք իւզրէ. մասաշ քեսթիպլէրինին մէէմուր մասաշլարընը քէնի քէնտիլէրէ սարրաֆլարա վէրմէմէլէրինէ իրատէի Սէնիյեէ շէրէֆսիսթէպլիգ պույրուլմուշ տըր։

ԻՐԱՆ Շահը հազրէթլերի թարաֆընտան Մապէյնը Հիւմաեունն պաշքեսթիպիհանին պէյէֆէնտի հազրէթլերինէ մուրասսա «Թիմսալը Շահի» նիշանը իհտա գբլընմըշ տըր։

ԳՕՍՍՎԱՍՏԱ վագը Եէնի Բազար զապթիյէ թապուրունա իլավէ օլունաճագ 189 նէֆէլերին թախսիսաթը՝ Գոսսվա զապթիյէ պիւտճէսինէ իսխալէն թէվվիյէ իտիլճէէք տիր։

ՔԷՕԲՐԻԻ ԻՆՇԱՍԸ.— Ինօզ գասապաը ճիվարընտա օլուպ, մէսաբիֆ Խալիսի Խասսան թէսվիյէ իլէ ինչա օլունան քէօբրիւնիւն թէմել վէ քէմէրլերը թանքիմ իտիլմէք իւզրէ, 13,000 զրշ. տահա սարֆ օլունաճագ տըր։

ՔԻԹԱՊ ԻՀՏԱՍԸ.— Ամերիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Մէարիֆ նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն ալթը սանտրգ քիթապտան պիր զըմը քիթիպխանէի ումումիսէ գօսուլմագ տըր։

ԲՕՄԱ սէֆիրի Բէշիտ պէյ էֆ. հազրէթլերի՝ մախտումլարը իլէ պէրպէր յունվար 8ինտէ Վիէննատա կիթմիշ տիր։

ԽԱՐԱԼԱՄՊՈ նամ պիր Պուլկար՝ Աթինատա տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Անվալլարը շիպհէլի սաեր պազը զէվաթը տէրտէսթիսէ տէ քէմալը կէրմի իլէ չալըշըլմագտա տըր։

ՖԵԼԵՋԱՆ.— Շգօտրատա լօտսընը թէէսիրի իլէ շիտտէթի եաղմուրլար եաղարագ, գալար տախի էրիեիպ, Տրին վէ Գըր ըրմագլարը ճօյմուշ վէ Բիւսուսաթ ատիրէսի իլէ պէօեեիք չարշընը պիր գբմընը տէլ պատմըշ տըր։ Բիւսուսաթ մէէմուրլարը գաեբէլարտա իճրան վազիֆէ իթմէքտէ իտիլէր։

ԹՐԱՄՎԱՑ ԳԱԶԱՍԸ.— Պէշիքթաշ թրամվայ խասթընտա իչէեէն 39 նիւէրօլու արապատան Գապաթաշ էօնէլերինտէ էնմէքտէ օլան պայթար միրալայը Գէբիմ պէյին10սաչընտաքի մախտումընը ա ըգտատան կէլէն պիր արապա չարբարագ զէտէլէմիշ տիր։

ԵԱՆԿԷՆ.—Եվվէլէքի կիճէ իսկիսարտա Աղա Համամընը քիւլհան օտասընտան պիր եանկըն զուհուր իթմիշ իսէ տէ, եալընզ օտա եանտրգտան սօնրա պատրրըլմըշ տըր։

ՃԻՆԱԵԷԹ.—Գալաթատա Աճէմ Հալիմ գանվէխանէի էօնիւնտէ օթուրուր իքէն սէրսերի կիրուհինտէն երկնէ Աճէմ Սատրգ իլէ արգատաշը Մէհմէտ սէրխօշ պիր հալտէ Հալիմին իւզերինէ հիւճում իտէրէք, մէրգումը սաղ գօլունը տիրսէք պիւքիմինտէն թէհլիքէլի սուրէթտէ ճէրն վէ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

—Եվվէլքի կիճէ Գալաթատա Սալիհ էֆ. նամ պիրի՝ պաճաղընտան թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալը պուլունմուշ էսնաի իսթիճվապտա Սալիհ՝ քէնտինի վուրանը թանքմատըղընը վէ հալպուքի, պունլարին իւչ քիչի օլուպ պէշագ չէքէնին 20-26 եաշընտա պիր տէլիգանը իտուկինի սէօյլէմիշ վէ էնտաի ճինտեեթտէ հազըր պուլունան Սալիհին պիր ըէֆիֆգը տա պու ճանիլէրտէն պիրինինԳալաթատա գահվէճի Հաճը տէտէնին օղլու Բըզա իտուկինի իթթատէ իթմիշիր։ Ճանիլէր արանբլբեօր։

ՏԻԵՆՈՒՆԸ Ումումիյէ իտարէսինտէ Սլման տաիլէրի վէքիլի Մ. Լինտաունըն թէկգաբուլիլի իճրա իտիլճէեէրինէ, եէրինէ կէլէճէք մարտ պիրինտէն իթիպարէն Սլմանիա սէֆարէթի թէրճէմանլարընտան Մ. Բէսթա կէչճէք տիր։

ՍԷԼԱՆԻՔ էմթաաի էճնէպիյէ կիւմրիւեինին սէքիլ այլզ հասբլաթը կէչճէն սէնէ նխպէթլէ 5500ԼԻրա ֆազլա օլմուշ տըր։

ՖՐԱՆՍԱ սէֆարէթի մախյեէթէկ մէէմուր Վօթուր նամ վարօր՝ Սէլանիք լիմանընա վասլ օլմուշ վէ վարօրուն սիւվարիսի մէէմուրինը հիւքիւմէթ իլէ թէաթիի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

լարընտա թալթիֆաթ վէ իլթիֆաթը Սէնիյեէ իպգալ պույրուլմուշ տըր։

—Պայրամ ալայը վալէաընտա հազրը պուլունան ասաքիրը Շահանէեէ պէր մուճիպը իրատէի Սէնիյեէ բէյնՕրլի քիտ վէ չէքերլեր վէ սիկարալար թէվզի իտիլմիշ տիր։

ԻՆԱԵԷԹ ՇԱՀԱՆԷ.— Պայրամըն իլաթ կիւնի պազը իանաթը Սէնիյեէ իլէ պէրպէր 21 բէս գօսունըն էթլերի տէ թէվզի իտիլմիշ տիր։

ՄԱԱՇ ԳԵՐԱՆ ՍԱՐԱՖԼԱՐ.— Պիր թագրմ միւհէթքիր սարրաֆլարընն մէէմուրինին մասայընը ֆահիշ պիր ֆարգ իլէ գբրմագտա օլտուգլարը՝ մէէմուրը Շահանէ պույրուլմազլա, պու կիսի մէէմուրլարընն մտտուրիյէթինինմուճիպ հալլէրէ մէյտան մտտուրիյէթինինմուճիպ հալլէրէ մէյտան վէրիլմէմէք իւզրէ. մասաշ քեսթիպլէրինին մէէմուր մասաշլարընը քէնի քէնտիլէրէ սարրաֆլարա վէրմէմէլէրինէ իրատէի Սէնիյեէ շէրէֆսիսթէպլիգ պույրուլմուշ տըր։

ԻՐԱՆ Շահը հազրէթլերի թարաֆընտան Մապէյնը Հիւմաեունն պաշքեսթիպիհանին պէյէֆէնտի հազրէթլերինէ մուրասսա «Թիմսալը Շահի» նիշանը իհտա գբլընմըշ տըր։

ԳՕՍՍՎԱՍՏԱ վագը Եէնի Բազար զապթիյէ թապուրունա իլավէ օլունաճագ 189 նէֆէլերին թախսիսաթը՝ Գոսսվա զապթիյէ պիւտճէսինէ իսխալէն թէվվիյէ իտիլճէէք տիր։

ՔԷՕԲՐԻԻ ԻՆՇԱՍԸ.— Ինօզ գասապաը ճիվարընտա օլուպ, մէսաբիֆ Խալիսի Խասսան թէսվիյէ իլէ ինչա օլունան քէօբրիւնիւն թէմել վէ քէմէրլերը թանքիմ իտիլմէք իւզրէ, 13,000 զրշ. տահա սարֆ օլունաճագ տըր։

ՔԻԹԱՊ ԻՀՏԱՍԸ.— Ամերիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Մէարիֆ նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն ալթը սանտրգ քիթապտան պիր զըմը քիթիպխանէի ումումիսէ գօսուլմագ տըր։

ԲՕՄԱ սէֆիրի Բէշիտ պէյ էֆ. հազրէթլերի՝ մախտումլարը իլէ պէրպէր յունվար 8ինտէ Վիէննատա կիթմիշ տիր։

ԽԱՐԱԼԱՄՊՈ նամ պիր Պուլկար՝ Աթինատա տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Անվալլարը շիպհէլի սաեր պազը զէվաթը տէրտէսթինէ տէ քէմալը կէրմի իլէ չալըշըլմագտա տըր։

ՖԵԼԵՋԱՆ.— Շգօտրատա լօտսընը թէէսիրի իլէ շիտտէթի եաղմուրլար եաղարագ, գալար տախի էրիեիպ, Տրին վէ Գըր ըրմագլարը ճօյմուշ վէ Բիւսուսաթ ատիրէսի իլէ պէօեեիք չարշընը պիր գբմընը տէլ պատմըշ տըր։ Բիւսուսաթ մէէմուրլարը գաեբէլարտա իճրան վազիֆէ իթմէքտէ իտիլէր։

ԹՐԱՄՎԱՑ ԳԱԶԱՍԸ.— Պէշիքթաշ թրամվայ խասթընտա իչէեէն 39 նիւէրօլու արապատան Գապաթաշ էօնէլերինտէ էնմէքտէ օլան պայթար միրալայը Գէբիմ պէյին10սաչընտաքի մախտումընը ա ըգտատան կէլէն պիր արապա չարբարագ զէտէլէմիշ տիր։

ԵԱՆԿԷՆ.—Եվվէլքի կիճէ իսկիսարտա Աղա Համամընը քիւլհան օտասընտան պիր եանկըն զուհուր իթմիշ իսէ տէ, եալընզ օտա եանտրգտան սօնրա պատրրըլմըշ տըր։

ՃԻՆԱԵԷԹ.—Գալաթատա Աճէմ Հալիմ գանվէխանէի էօնիւնտէ օթուրուր իքէն սէրսերի կիրուհինտէն երկնէ Աճէմ Սատրգ իլէ արգատաշը Մէհմէտ սէրխօշ պիր հալտէ Հալիմին իւզերինէ հիւճում իտէրէք, մէրգումը սաղ գօլունը տիրսէք պիւքիմինտէն թէհլիքէլի սուրէթտէ ճէրն վէ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

—Եվվէլքի կիճէ Գալաթատա Սալիհ էֆ. նամ պիրի՝ պաճաղընտան թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալը պուլունմուշ էսնաի իսթիճվապտա Սալիհ՝ քէնտինի վուրանը թանքմատըղընը վէ հալպուքի, պունլարին իւչ քիչի օլուպ պէշագ չէքէնին 20-26 եաշընտա պիր տէլիգանը իտուկինի սէօյլէմիշ վէ էնտաի ճինտեեթտէ հազըր պուլունան Սալիհին պիր ըէֆիֆգը տա պու ճանիլէրտէն պիրինինԳալաթատա գահվէճի Հաճը տէտէնին օղլու Բըզա իտուկինի իթթատէ իթմիշիր։ Ճանիլէր արանբլբեօր։

ՏԻԵՆՈՒՆԸ Ումումիյէ իտարէսինտէ Սլման տաիլէրի վէքիլի Մ. Լինտաունըն թէկգաբուլիլի իճրա իտիլճէեէրինէ, եէրինէ կէլէճէք մարտ պիրինտէն իթիպարէն Սլմանիա սէֆարէթի թէրճէմանլարընտան Մ. Բէսթա կէչճէք տիր։

ՍԷԼԱՆԻՔ էմթաաի էճնէպիյէ կիւմրիւեինին սէքիլ այլզ հասբլաթը կէչճէն սէնէ նխպէթլէ 5500ԼԻրա ֆազլա օլմուշ տըր։

ՖՐԱՆՍԱ սէֆարէթի մախյեէթէկ մէէմուր Վօթուր նամ վարօր՝ Սէլանիք լիմանընա վասլ օլմուշ վէ վարօրուն սիւվարիսի մէէմուրինը հիւքիւմէթ իլէ թէաթիի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

ՐՈՒՄ բաթրիխանէսի պիւտճէյինի թանգիմ իթմէք իւզրէ իճթիմա էտէն գօմիսիօն՝ լաեհնասընը թերթիպ իտէրէք մէճլիսը միւսթէլիթէ թագտիմ իթմիշ տիր։

ՏՕՆՈՒՊ ԷՕԼԷՆ.— Դեկտեմբերին 15ինմէկիւնիւ Գօնիչ գաղաբնը ծէրմէ գարեէսինէն Ֆօրքէօյէ ավտէթ իտէն Եօրկիանա իլէ Գէզը Անան վէ 12 եաչընտա Թօրնու սօղուգտան վէ չիատթիլի եաղան գարտան Ֆօրքէօյէ պիր տաթ մէսաֆէտէ տօնուպ էօյմիւչէր տիր։

ԲՕԼ ՍԹԷՖԱՆՕՎԻՉԻՆ վէրէսէսի ալէյհինտէիթալիա գօնսօլաթօսընտա իգամէի տավա իտճէէք օլան մատամ Գօնսթանթինիսիսին մուհաքէմէսի՝ էօնիմիւզտէքի եաղա թէէնիր օլունմուշ տըր։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Մատամ Գօնսթանթինիսիս իքի մտխատումլաքընը Մ. Բօլ Սթէֆանօվիչէն գաղանմըշ օլտուղունը իտտիեա իլէ վէրէսէ թարաֆընտան պունլարա մաաշ թախսիսի թալեպ իտիեօր։

ՏԷՆԻԶ ԳԱԶԱՍԸ.— Թաշօզ վէ Այրնօրոզ թարաֆլարընտան Գարա աղաճ լիմանընա կէլէն վէ Բանաեօթընը իտարէսինտէ պուլունան սարտէլեա եիւքլիւ գաբէդ լոտօսընը չիատթինտէն գարաեա տիւշմիշ վէ թաֆիթէլէրինտէն պիրի զօղուլմուշ տըր։

ՍԸՐԳԱՖ.—Կալաթատա եահուտի Ավրամ Նամընտա պիրինին Անմէտ Նամ պիրինին 10 լիրասընը չալտընը իտտիա օլունուեօրմուշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Գատրիարքը ուրբաթ դիշեր Ներուսաղէմատան մէջ ընթրեց և Գատրիարքարանի մէջ գիշերեց։ Հետեւեալ օրը, շաբաթ, Պայրամի տօնին առթիւ, ընկերակցութեամբ Տիգրան էֆ. Ղազարեանի, Կայս. Պալատ դնաց՝ ի դիմաց հայ ազգին շնորհաւորութիւններ մատուցանելու յոտս Կայս. Գահոյքից և Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ, արժանացաւ Կայս. Մեծարանքներուն և բարիւնթերուն։

Ս. Գատրիարքը երէկ ալ այցելեց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և բոլոր Նախարարներուն։

—Կայս. Պալատ այցելութիւն տրուած են նաեւ Տ. Բարթողիմէոս Արք. Զամչեան և Մեսրոպ Արք. որոնք իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցած են Պայրամի տօնին առթիւ, յոտս Կայս. Գահոյքից։

—Կիւլիկիոյ Նորընտիր կաթողիկոս, Տ. Գէորգ Սրբազան շաբաթ օր Պայրամի տօնին առթիւ Մեծ—Եպարքոս Բարձր. Սայիտփաշայի, Ներքինի գործոց Նախարար Մէմտուհ փաշայի, Դատական Նախարար Ապտիւրրահման փաշայի, Էվգաֆի Նախարար Ղալիպ փաշայի, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Սայիտ փաշայի, Շէյխ-իւլ-Իսլամ Մէհմէտ Ճէլալէտտին էֆ.-ի, կրօնական վերատեսուչ Զիվէր պէյի և ոստիկանութեան Նախարար Շէֆիգ փաշայի այցելութիւն տուաւ և իր ի դիմաց Երուսաղէմի Ս. Գատրիարքին շնորհաւորեց Պայրամի տօնը։

—Ատանայէն. ի դիմաց Խան Ժողովոյ, Կոմ. Տնվպան Տ. Կիրակոս Եպիսկ Բէօշէտանէն և Ատանայի Առաջն. փոխանորդէն ստացուած հեռագիր մը ընդունած է Տ. Գէորգ Ս. Երէցեան, որով կը խնդրեն որ իրենց թափուր մնացած կաթողիկոսական աթոռին համար յանձին Ն. Սրբազնութեան արժանաւոր կաթողիկոս մը դրուած ըլլալու իրենց ուրախութենէն չզրկուին։

—Տ. Գէորգ Ս. Երէցեան, անցեալ հինգշաբթի օր, Ցունաց Ս. Մինդեան տօնին առթիւ շնորհաւոր. այցելութիւն տուաւ Հէյպէլի կղզիի մէջ Երուսաղէմի Ցունաց Նախորդ Պատրիարքին, որուն հետ Երէցեան Սրբազան անձնական մը-տերմութիւն ալ ունի և որմէ սիրալիր ընդունելութիւն մը գտած է։

—Մայր-Եկեղեցւոյ քահանայից դասուն գանձապահին նկատմամբ դանգատագրեր կուգան մեզի։ Կ'ըսուի թէ՝ գանձապահի գործառնութեանց և հաշիւներու վրայ, քահանայից դասուն կողմէն «գօնթրոլ»դնել ուզուած ըլլալով գանձապահը մերժած է և «գօնթրոլ»ով գործ տեսնել իր բնութեան հակառակ ըլլալով, (ինչպէս որ ոմանք ի բնէ անկախ գործել կ'ուզեն), ասոր մէջ դիտողութիւն ընելիք ինչ կայ հրաժարելու ստիպուած է, և այս բռնաբաղբօսիկ հրաժարականին բերումով սկսած է հրապարակ հրաւիրել իր միւս քահանայ դասակիցները և պզտիկ գժտութեան պէս բան մը ծագած է այս սուրբ անձերու կաճառին մէջ ալ։ Ա՛խ, չար սատանայ, դուն չէ՞ր որ Ցոբ երանելին պէս աստուածավախ մարդը մինչեւ անգամ փորձելու ելար։ Հիմա ի՞նչ ընեն տէր-պապաները, երբ դուն դրամի, նախանձի և ուրիշ ձեւերու տակ կու գաս փորձելու զանոնք ալ։

—Ցակոբ էֆ. Ոսկան, որ իբրեւ ֆրանսերէնի ուսուցիչ ոսկի յոբելեանի մը արժանացնելու չափ տարիներ պաշտօնավարած է ազգ. վարժարաններու մէջ, ասկէ տասը տարի առաջ Սամաթիոյ վարժարանն ալ ուսուցիչ ըլլալով, 10 ոսկի ամսական պահանջք կ'ունենայ։ Զենք գիտեր ինչ պատճառով, նոյն տարին Սամաթիայէն կը հեռանայ և Թաղականները իր պահանջքին փոխարէն մուրհակ մը կուտան։ Խեղճ մարդը տասը տարի խաղցնելէ վերջ, ներկայ Թաղ. Խորհուրդը, տակաւով 20-25 ոսկիի հասնող պահանջքին վճարման փոխարէն, կ'ստիպեն որ բուն գումարը, իր տասը ոսկի պահանջքը վեց ոսկիով «սուլ» ըլլայ, հակառակ պարագային ան ալ չտալ ոպառնալով։ Մարդը ճարը հատած տեղի կու տայ։

Նամակագիր մը լալով մեզի կը հարցնէ թէ ո՞րքան արդարանալի է Ս. Գէորգի Թաղ. Խորհրդոյ ընթացքը, Խորհուրդ մը ուր Ոսկան էֆ.ի աշակերտներն ու պաշտօնակիցներն ալ կան այս գործին մէջ։ Մենք մեր մասին ուրիշ դիտողութիւն չենք ըներ, միայն կ'ըսենք թէ Մկրտիչ Կիւմիւշեանի դժբաղդութեան առթիւ տուող դէպքին վերջը, ասոնք ալ նմանօրինակ «իւշկիւզարութիւն»ներ են։

—Պիղայէն կը գրեն թէ տեղւոյն Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն Տ. Ադամ Իգնատիոսեան քահանան վախճաներ է 80 տարեկան հասակին մէջ։

—Պարսկաստանի Նախորդ առաջնորդ Տ. Սահակ եպիսկ Այվազեան, Ս. Հայրապետէն արքեպիսկոպոսութեան աստիճանին բարձրացեր է։

—Պերլինի մէջ, հայ արուեստագէտ մը, նկարիչ Զուլթակեան Տրապիզոնցի Պ. Վարդան Մախսիսեան դէպի Տաղնմարքա ըրած ուսումնասիրական ճամբորդութենէն վերադարձին, տասնհինգի չափ նկարներու պզտիկ ցուցադրութիւն բացեր է որ մեծ գնահատման արժանացեր է նկարներէն իւրաքանչիւրը սուղ գիներով ծախսելով, Տաղանդաւոր արուեստագէտը հիմա դէպի Եգիպտոս նկարչական ուսումնասիրական ուղեւորութեան մը համար ճամբայ ելեր է։

—Կարնէն հասած նամակներ կը գրեն թէ երկրաշարժի ցնցումները թէև գրեթէ վերջացեր են, ու առնէն մը ի վեր ալ օդը մեղմացեր էր, սակայն ձմրան խստութիւնները վերսկսած են աւելցուս տուրուեօրը. Էլիզապէթ տէվամ իտէրէք.

—Սանա անլաթմասը լիւզումսըզ օլան մուհիմմ պիր իշ սէպէպպիյէ, Թրէանա շաթասսանա էմրիմիզէ հէր հոլաէ մութի վէ պիզի օրատա ճէրէեանը միւհթէմիլ վագաեիէն մուֆասալէն խապէրտար իտէճէք պիր ատէմէ ինթիեաճմըզ վար։ Պու ինթիեաճմըզը տէֆի իթմէք իչուն իթտիեիմ թէքլիֆի գապուլ իտէրմիսին։

—(պէրեզ ալթընտան կիւլէրէք) Գապուլ իտէրիմ մատմուազէլ։

—Նէ ալա, ֆագաթ պու խրտմէթին նէ գատար տէվամ իտճէեէինի քէստիրէմէմ. իչէ պագար լաքին, մսիկօ Մարքինին խրտմէթինէ կիրտիեին տագըգատան իթիպարէն, սանա սէնէտէ 1200 ֆրանգ մաաշ թախսիս իտէրիմ. Թրէանատա պուլունտուգճա պու մաաշը ալրրսըն. ամմա էմրիմիզէն խարիճէ չըգմահատագսընը, նէ տէրսէք անը եաքաճագսընը։

—Նաբարըմ մատմուազէլ։

—Շիմտի Ֆօլպէրտէն այրըլարագ, Մարքինին խրտմէթինէ կիրմէք իչուն, պիր սէպէպ պուլալըմ.

—Օ բէք գօլայ, մատմուազէլ։

—Նա՞սը։

—Պէն Բարիտէն խօշլանմամ, քէօյէրի իսէ բէք սէվէրիմ։

—Թէմամ պու կիւնտէն Մարքիէ խապէր վէրիրիմ. սահիտէն Բարիտէն գէշընն խօշլանմա՞ղմըսընն։

—Նապէն պիլէ խօշլանըրըմ։

—Պու տա սատագթընա տէլիլ տիր. սանա իթիմատ իտէպիլիրիզ ա՛։

—Մատմուազէլի մէմնուն իթմէէ զայրէթ իտէրիմ։

—Սէօյլէմէէ լիւզում եօք ա, տիկէր խրտմէթ քեարլարլա պօշպօղաղը-ղա կիրիշմէյլի։

—Մատմուազէլ, լագըրտըը բէք ազ սէօյլէրիմ։

—Ալէյհսուսուս, իչրէթտէն սագընմալըսընն։

—Սուտան պաշգա պիր չէյ իչմէմ։

—Թամ ատէմսին։

—Նիսա եկեղեցին՝ ուր արդէն հոն քաղաքացիութիւն մը լեցուած էր։ Եպիսկոպոսին պահպանիչ մը ըսելէն վերջ, տեղացի Կղեմէս Վարդապետ Քանվէճիեան գըրաւոր բանախօսութիւն մը կարդաց՝ որուն մէջ յիշելով Կայսերական Բարձր հրամանաւ Ղազարոսեան եպիսկոպոսին Լենկիւրիի հոգեւոր հովիւ կարգուիլը, բարեմաղթութիւններ ըրաւ Նորին Վեհափառութեան թանկագին կենաց ու արեւաւատութեան, որուն համար ժողովուրդը «ամէն»ներով ձայնակցեցաւ։ Բանախօսութենէ վերջ ազգին մեծերով առաջնորդարան գնաց ու երեկոյին քաղաքիս Հայ-Հռոմէական պատուաւոր ազգայիններէն Բառլօ էֆէնտի Պայեանի տունը ճաշեց։

ԲՆՆԱՄԷՐ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ՊԱՏԱՄԽԱՆՆԵՐԸ

Աֆիոն-Գարահիսար.— Աչոտ Ե. Պաղպաղեան.—Ձեր առաջարկած պայմաններէն և ո՛չ մէկը կրնանք ընդունիլ առ այժմ, և ասիկա՝ առանց ձեզի համար միայն մասնաւորուած ըլլալու։ Մենք այսպէս կը վարուինք ամէնուալ հետ, առանց բացառութեան։

Զաւէշտաթերթի մը այս շաբաթ օրուան թուով հեռագիր մը հրատարակուած էր Կէտիկ Փաշայէն, որպէս թէ «Թաղականի համախ» պարոն մը, կիրակի առաւուները «Թուալէթ քօմիլէ»ով թապախ կը պատցնէ եղեր, բայց այս պարոնը ուսեալ չէ եղեր։

Ի՞նչ ըսել կ'ուզէր արդեօք հեռագրին հեղինակը. միթէ թապախ պարտցնելը, աղքատաց, եկեղեցւոյ օգնութեան ծառայելը դատապարտելի՞ է, և կամ ամէն թապախ պարտցնող՝ անպատճառ համալսարանէ՞ վկայուած և ազատ լա՞թ հագուած ըլլալու է, թէ անոր ասոր պարաք ընելով քիթը ակնոց մը անցնելու է։

Անաւասիկ գրութիւն մը որուն տակ ծածկուած պէյի ցաւը բացայայտ կ'երեւի։ Այս կարգի քսութիւններ պատիւ չեն բերեր ո՛և է երիտասարդի, ըլլայ դպրոցական, ըլլայ դատարկապորտ։

Կէորկ Փաշա Ա.

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ
BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿՈՃԷՐԻ

12 Ցունվար 1902

Ֆրանսիոյ էսհամը	(3% Français)	100	40
Բէժի	(Tab. Turcs)	312	—
Գօնսօլիտ.	(R. Turque D.)	25	87
Շըմէնտրֆէր	(Lots Turcs)	110	25
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	540	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	108	—

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 11 յունվար.— Ամէրիգա խարիճիկ նաղդը՝ միւճթէմիաթ Ամէրիգա հիւքիւմէթինին Թրանսվալ իշէրինէ միւտախէլէ իտէճէեինի սէօյլէմիշ իմիշ։

ԼՕՏՐԱ.— Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Պօեր էսիրլէրինին Աֆրիգաեէ ավտէթինի մէնն իթմէեէ գարար վէրմիշ տիր։

—Հարպիյէ նէզարէթի ճէնուպի Աֆրիգատա պուլունան ասաքիրին եէրինէ կէչմէք իւզրէ, եէնի կէօնիւլլի գայրընա գարար վէրմիշ տիր։

—Մ. Զէմպրլէյն՝ Պիրմինկամատ պիր նութգ իրատ իտէրէք, պունտան էվվէլ իրատ իթթիհի նութգլարտա սէօյլէտիլի սէօզլէրին հիշ պիրինի կէրի ալմատեճատընը վէ էճնէպի տէվլէթլերի վիւքէլասընա տէրս վէրմէք իսթէմէտիեի կիպի, պունլարտան տէրս ալմազատա մութաճ պուլունմատընը պէեան էյլէմիշ տիր։

—Գօլօնտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, գօլօմպիա ահվալի՝ կիթտիքճէ վէխամէթ քէսպ իտիեօր։ Ասիլէր՝ Բանամա չէհրինի ճիտտէն թէհտիտ իտիեօրլար։

Բէրլին.—Գանսօտա պուլունան պիր Թաթար ժէնէրալը՝ մէշհուր ասը ժէնէրալ Թունկ-Ֆու-Սիանկը թութտուղունը պիլտիրտիեինէն, Իմբէրաթօրիչա՝ մէրգումընն իտտանը էմր իթմիշ տիր։

Պէրլին.—Բայսշթակ մէճլիսինին ազատան Մ. Սաթլէր՝ Ինկիլթէրա միւսթէմլէքատթ նազրը ալէյհինտէ տէրմէեան օլունան մուախէզաթա գարշու բրօթէսթօ էյլէմիշ տիր։

ԻՍՄԱԻԼԻՅԵԼ.— Սիւէյիշ գանալընան օն կիւն զարֆընտա 98 կէմի կէչմիշ վէ 2,490,000 ֆր. հասըլաթ օլմուշ տըր։

ՐՕՄԱ.— Իթալիա հիւքիւմէթի՝ եիւզպէ պէշ ֆաիզլի բանթընն պիրլէշտիրիլմէսինի միւզաքէրէ իտիեօր։

ԲԱՐԻՍ.—Աժանս Հավաս՝ տէեօրքի։ Բօմատա չըգան պիր կազէթա՝ Բարիսէ պուլունան պիր մուխապիրինին Ցրանսա խարիճիկէ նազրընայա միւլագաթընը նէչր իտէրէք, նազրը միւշարիւէյէ պազը պէեանաթ իանատ իտիեօրքի, պու պէեանաթը սուրէթը գամիկէեէ թէքզիպզ մէէզուլուղ։ Խարիճիկէ նազրը՝ պու կիպի պէեանաթատա պուլունմամընը տըր։

Պէրլին.—«Նօրտ Տայչէ Ալկեմաներ Զայթունկ» կազէթասը Արմանիա իմբէրաթօրունին միւթէվէֆֆաթ գրալիչա վիզթօրիանին իսթիրահաթը բուհը իչուն իճրա գըլընմագ մէրասիմատէ վէ գրալ էտուարտ հազրէթլէրինին թաճ կէյմէք բէսմինէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Ինկիլթիրատա կիտէճէեի հագգընտաքի չաեիալարը թէքզիպզ իտիեօր։ Բրէնս Հանրի Նամընտա օլուպ, իմբէրաթօրուն պինմէսինէ մախսուս օլան եէնի կէմիինին աէնիրէ էնտիրիլմէսինէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Հոհէնձօլլերն սէֆինէսի՝ իմբէրաթօրուն էմրիյլէ, եագընտա Նիւ-Եորգա կիտէճէք տիր։ Իմբէրաթօր հազրէթլերի՝ մէրասիմը մէղքիւրէեէ պիր մուրախաս կէօնաէրէճէք տիր։ Պու միւնասիպէթլէ, իմբէրաթօր իլէ բէեսը հիւքիւմէթի հազարաթը արաբնտա զանէթ սամիմանէ թէլէկրաֆնամէլէր չէքիլմիշ տիր։ Բայսշթակ մէճլիսինէ՝ պաշ վէքիլինին միւթթէֆիգլերի ատրաբնտա Ամանիա հագգընտա հիչ պիր կէօնէ էմնիյէթսիզլիք մէվճուտ օլմատըզընը պէեան էյլէմիշ տիր։ Իթալիա խարիճիկէ նազրը՝ Ամանիանին Բոմատա մուգըմ սէֆիրինէ, Ամանիա պաշ վէքիլինին՝ Բայսշթակ մէճլիսինատ Ամանիանին խարիճի բուլթիդասընա տիր քանֆէլի պէեանաթընը թագտիր էյլէտիեինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Վիէննա կազէթասը տախի միւշարիլէյ պաշ վէքիլին նուռեգունը թագտիր վէ Թահսին իտիեօր։

ԿԵՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻՍ 12 յունվար.—Բէյսը վիւքէլա Մ. Վալտէք Բուսօ թարաֆընտան Սէնթէթիէն չէհրինտէ իրատ իտիլճէճէք նութգընն էհէմմիյէթինի իզալէ իչուն, բէյսը սապրգ Մ. Լէպա՝ Բէմիրմագ չէհրինտէ, հէյէթը նուզզար ալէյհինտէ պիր նութգ իրատ իտէճէք տիր։

(Տէվ-Դ)

()—()—()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԷՆԻ ԹԷՖԹԻԳԱՍԸ (43

ՄԻՒԷԼԼԻՍՆԷՐԻ

ԷՖԻԷՆ ԻՆՆԱ ԶՈՒԹ Ա. ԴԱՏԻՆԻՆ

ՊԻՐ ՍԷՔՍԷՊԻՐ

Ֆոլպէր—Պրիս, պու իչի միւնասիպ կէօրիւեօրում, ֆագաթ տէտիեին կիպի, պէն տէ միւթէէսսիֆ օլմատընը. զիրա հազրգաթէն խրտմէթինտէն մէմնուն իտիմ. ֆագաթ, Թրէանատա պուլունուբան պիզիմ իչին ֆիտէլի օլամագընն. պու ճիճէթի՝ հէմշիրէմ սանա իզան իթտուն։

Էլիզապէթ՝ պիրատէրինին եանընտա օթուրուպ, Պրիսէ եազընտա պիր խկէմլէ կէօսթէրէրէք,

—Օթո՛ւր, տէտի իսէ տէ, Պրիս՝ աեագտա տուրուեօրը. Էլիզապէթ տէվամ իտէրէք.

—Սանա անլաթմասը լիւզումսըզ օլան մուհիմմ պիր իշ սէպէպպիյէ, Թրէանա շաթասսանա էմրիմիզէ հէր հոլաէ մութի վէ պիզի օրատա ճէրէեանը միւհթէմիլ վագաեիէն մուֆասալէն խապէրտար իտէճէք պիր ատէմէ ինթիեաճմըզ վար։ Պու ինթիեաճմըզը տէֆի իթմէք իչուն իթտիեիմ թէքլիֆի գապուլ իտէրմիսին։

—(պէրեզ ալթընտան կիւլէրէք) Գապուլ իտէրիմ մատմուազէլ։

—Նէ ալա, ֆագաթ պու խրտմէթին նէ գատար տէվամ իտճէեէինի քէստիրէմէմ. իչէ պագար լաքին, մսիկօ Մարքինին խրտմէթինէ կիրտիեին տագըգատան իթիպարէն, սանա սէնէտէ 1200 ֆրանգ մաաշ թախսիս իտէրիմ. Թրէանատա պուլունտուգճա պու մաաշը ալրրսըն. ամմա էմրիմիզէն խարիճէ չըգմահատագսընը, նէ տէրսէք անը եաքաճագսընը։

—Նաբարըմ մատմուազէլ։

—Մատմուազէլ, սիզ տէ բէք միւթէֆիթսինիզ։

Էլիզապէթ՝ մուվաֆֆագըյէթինտէն զիհատ մէճմուն օլարագ, Պրիսի սավրը, վէ պիրատէրինէ տէտի քի.

—Ֆոլպէր, արթըգ կիտէպիլիրսին, սանա իհթիեաճմը գալմատը. Թրէանանընն հաքիմը մութլագը օլտուղումըզ վագըթ կէլէպիլիրսին. Պրիսէն պաշգա պիր տէ Մալօ խմինտէ ճիսմէն վէ ֆիրէն էմրիմէ մունթազընը պիր ատէմ սահա վար տը քի, սէկիլի եէնկիմիզին հագգընտան օ՝ կէլէճէք տիր։

Ֆոլպէր պիր ազ թէպէսսիմ իթմիշ իսի. Էլիզապէթ կէօրիւպ սորտուքի.

—Նիչո՞ւն կիւլիւեօրսուն։

—Նիչուն օլտուղունը անլամա՞գ մը խթէեօրսուն, տինլէ։ Տիւնեատա սէնին իչուն խայրհանլըգտան պաշգա պիր չէյ տուշիւնմէեէն վէ տարմա խթիրահաթընը արզու իտէն պիր ատէմին աեագլարը ալթընա սէզտիրմէեէրէք, չուգուր գազար, հաեաթընը թէէլիքեեէ գիրսան, նէ՞ օլմուշ օլուրսուն. պու խուսուսատա մագատանը նէ՞ տիր։ Մագատանը արզուքէշի օլտուղընն նէթիճէեէ իչի իսալ իթմէք տիր։ Օ նէթիճէեէ եէթիշմէք իսէ, բէք միւշքիլ տիր քի, պու իչին ալթընա կիրէրէք, իհրանընը թէհհիւտ իթտիեին իչուն, ճէսաբէթ վէ պէսալէթինէ տուրուսու եա հայրան օլուեօրում։

—Իսթիհզա՞մը իտիեօրսունըզ. չու գատար քիւլթէթլի իչի տէրէօհտէ իթմէմէ ասըլ սէպէպ՝ Մարքի տը Թրէանանընն սէվվէթիմի տիր զանն իտիեօրսունըզ, եկէր պէօյլէ իսէ խաթա իտիեօրսուն. Հէմ բէք պէօհիւք պիր իսաթատա պուլունուեօրսուն. Էլհամտուլլահ Մարքի գատար սէրվէթէ մալիք օլտուղում կիպի, տանա զիհատէսինէ իհթիեաճմը եօք տը։ Պէնի տինլէ գարտաչըմ, չիմտի պու գատար ազամէթիքրուշ, պու գատար խաֆիֆմէշրէպ օլտուղընն հալաէ, պունլարընն միւհիմմ պիր իշին ղունուբիյէ, ճէսարէթ,

—Գիրիտ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, գօլօմպիա ահվալի՝ կիթտիքճէ վէխամէթ քէսպ իտիեօր։ Ասիլէր՝ Բանամա չէհրինի ճիտտէն թէհտիտ իտիեօրլար։

Բէրլին.—Գանսօտա պուլունան պիր Թաթար ժէնէրալը՝ մէշհուր ասը ժէնէրալ Թունկ-Ֆու-Սիանկը թութտուղունը պիլտիրտիեինէն, Իմբէրաթօրիչա՝ մէրգումընն իտտանը էմր իթմիշ տիր։

Պէրլին.—Բայսշթակ մէճլիսինին ազատան Մ. Սաթլէր՝ Ինկիլթէրա միւսթէմլէքատթ նազրը ալէյհինտէ տէրմէեան օլունան մուախէզաթա գարշու բրօթէսթօ էյլէմիշ տիր։

ԻՍՄԱԻԼԻՅԵԼ.— Սիւէյիշ գանալընան օն կիւն զարֆընտա 98 կէմի կէչմիշ վէ 2,490,000 ֆր. հասըլաթ օլմուշ տըր։

ՐՕՄԱ.— Իթալիա հիւքիւմէթի՝ եիւզպէ պէշ ֆաիզլի բանթընն պիրլէշտիրիլմէսինի միւզաքէրէ իտիեօր։

ԲԱՐԻՍ.—Աժանս Հավաս՝ տէեօրքի։ Բօմատա չըգան պիր կազէթա՝ Բարիսէ պուլունան պիր մուխապիրինին Ցրանսա խարիճիկէ նազրընայա միւլագաթընը նէչր իտէրէք, նազրը միւշարիւէյէ պազը պէեանաթ իանատ իտիեօրքի, պու պէեանաթը սուրէթը գամիկէեէ թէքզիպզ մէէզուլուղ։ Խարիճիկէ նազրը՝ պու կիպի պէեանաթատա պուլունմամընը տըր։

Պէրլին.—«Նօրտ Տայչէ Ալկեմաներ Զայթունկ» կազէթասը Արմանիա իմբէրաթօրունին միւթէվէֆֆաթ գրալիչա վիզթօրիանին իսթիրահաթը բուհը իչուն իճրա գըլընմագ մէրասիմատէ վէ գրալ էտուարտ հազրէթլէրինին թաճ կէյմէք բէսմինէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Ինկիլթիրատա կիտէճէեի հագգընտաքի չաեիալարը թէքզիպզ իտիեօր։ Բրէնս Հանրի Նամընտա օլուպ, իմբէրաթօրուն պինմէսինէ մախսուս օլան եէնի կէմիինին աէնիրէ էնտիրիլմէսինէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Հոհէնձօլլերն սէֆինէսի՝ իմբէրաթօրուն էմրիյլէ, եագընտա Նիւ-Եորգա կիտէճէք տիր։ Իմբէրաթօր հազրէթլերի՝ մէրասիմը մէղքիւրէեէ պիր մուրախաս կէօնաէրէճէք տիր։ Պու միւնասիպէթլէ, իմբէրաթօր իլէ բէեսը հիւքիւմէթի հազարաթը արաբնտա զանէթ սամիմանէ թէլէկրաֆնամէլէր չէքիլմիշ տիր։ Բայսշթակ մէճլիսինէ՝ պաշ վէքիլինին միւթթէֆիգլերի ատրաբնտա Ամանիա հագգընտա հիչ պիր կէօնէ էմնիյէթսիզլիք մէվճուտ օլմատըզընը պէեան էյլէմիշ տիր։ Իթալիա խարիճիկէ նազրը՝ Ամանիանին Բոմատա մուգըմ սէֆիրինէ, Ամանիա պաշ վէքիլինին՝ Բայսշթակ մէճլիսինատ Ամանիանին խարիճի բուլթիդասընա տիր քանֆէլի պէեանաթընը թագտիր էյլէտիեինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Վիէննա կազէթասը տախի միւշարիլէյ պաշ վէքիլին նուռեգունը թագտիր վէ Թահսին իտիեօր։

Ելիզապէթ՝ Պրիս, պու իչի միւնասիպ կէօրիւեօրում, ֆագաթ տէտիեին կիպի, պէն տէ միւթէէսսիֆ օլմատընը. զիրա հազրգաթէն խրտմէթինտէն մէմնուն իտիմ. ֆագաթ, Թրէանատա պուլունուբան պիզիմ իչին ֆիտէլի օլամագընն. պու ճիճէթի՝ հէմշիրէմ սանա իզան իթտուն։

Էլիզապէթ՝ պիրատէրինին եանընտա օթուրուպ, Պրիսէ եազընտա պիր խկէմլէ կէօսթէրէրէք,

—Օթո՛ւր, տէտի իսէ տէ, Պրիս՝

(Տէվ-Դ)

ԳՐՊԱՆԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ 1902

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ ՄԱՐՈՒԷ Ա. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆԷ

Տէր եւ Հրատարակիչ Մ. ՍԱՐՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գին 50 Փրկ.

Բուն ՕՐԱՑՈՅՑԷՆ զատ՝ ունի ցաւելուած մը՝ զանազան կարեւոր ծանօթութիւններ։

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցի մի քանի տարիներ առաջ հրատարակած Ընդարձակ Օրացոյցի դիրքն ու բովանդակութիւնը խիստ ճոխացած ըլլալով՝ Բազդքական և Հռովմէական ազգայինք սկսած են անոր մօտ Օրացոյցներ պատրաստել, ուստի Սարքեան Եւ. Ընկ. Տպարանը՝ քաղաքիս Ազգայնոց խնդրանաց համաձայն այդ պակասը կը լրացնէ, այս նպատակաւ միայն հրատարակելով ներկայ Օրացոյցը, առանց մաքէն անցնելու Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցներուն վնասել։

Կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց խանութները։ Նաև կը գտնուի Պահէճ Դաբու, Ջրավաճառ-Գրավաճառ Նշան աղայի, և Բերայի բոլոր Հայ ծիրավաճառներու խանութները։

Կեդրոնատեղին է Սարքեան Եւ. Ընկ. Տպարանը, Պապը-Ալի ճատտէսի Թիւ 38։

ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

1881էն ի վեր տեղական և եւրոպական շաքարեղէններ պատրաստող Ճիվան էֆ. Տավուտեան իր՝ Դում-Գաբու Սթասիոնի մէջ 27 թիւ և Պալի-Բազայի զառիվայրին վրայ գըտնուող թիւ 50 խանութներն ու գործատունը արեւտրին էն վերջին պահանջմանց համաձայն կատարելագործած է։ Հո՛ն պիտի գտնէիք ոչ միայն զանազան թարմ շաքարեղէններ և եւրոպական համեղ ըմպելիներ, այլ նաեւ էն դժուարահաճ ճաշակներու գոհացում տուող, հարսանիքի և անուան տօնախմբութեանց համար յատկապէս պատրաստուած, ֆոնտան շաքարներ, բրիֆիռա, ֆուռէ, ֆռիլասէ և այլն։ Ինչպէս նաեւ Բոնբոնէի վերաբերեալ ամէն տեսակ խմորեղէններ։ Բերել տուած է նաեւ զարդարուն մնդուսէ ֆոնթէզի տուփերու և թուղթերու մեծ մթերք մը։ Այս անգամ իր Յարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ՝ %ին 30 զեղչով տրամադիր է ծախելու։

20—24

Մ. ԱՆԹՈՒԱՆ ՄԱՔԱՍՏԱՐ

ԱՏԱՄՆԱՐՈՒԹ

Պահէճ-Գաբու, Գասապեան խան

Պատիւ ունի ծանուցանել Բերայի պատ. յաճախորդներուն թէ՝ եղած կրկնակի խնդրանքներուն գոհացում տալու համար, ատամնաբուժական նոր դարմանատուն մը ալ Բերա Գանգուք դեղարանին վրայ հաստատած է, ուր ամէն օր ժամ 8էն 12 (Ք. Ե.), կ'գտնուի։ Այս առիթով բերուած գործիքները ամենակատարեալ ըլլալով, ակռայի ամէն տեսակ գործողութիւնները մեծ դիւրութեամբ և առանց ցաւի ամենավերջին մեթոտով կը կատարուին։

Տ. ՏԱՏՐԵԱՆ

ՏԻՇ ՔԱՊԻՊԻ

Գատը-Բէյօյ իսկէլէ քէօչէսինտէ Էրմէնի քիլիսէսի սօղաղընտա։

Հէր նէվի տիշ խասթալըգլարընը թէտավի իտէր, միւսթէլիֆ մատէրլէրլէ տիշ տօլտուրուր (ալթուն, բլաթին վէ սաիրէ)։ Ֆիսթալարը միւթէտիլ տիր։ Միւրաճաաթ իսթէնիլէրին ճիւմլէսի մէմնունն գալըրլար։

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐԷՔԵԱՆԸ

ՊԼՕՃԻՒՐ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷՐՕՁԻԹՕՍԸ

Սթանպոլտա Սուլթան Համմամընտա Թօքալեան խանընտա Ն՝ 24

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն էսկի վէ էն զիեատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազաներն էսկի նամ վէ չէօհրէթ վէ իւնվան վէ մէքանը առլա թէպտիլ օլուռնամըզ օլտուղը կիպի սահիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր դաթ տանա ինղիլպաթ վէ ինթիզամը իտարէի իսթիքամ իլէ միւֆթէխիր տիր։

Թօքալեան խանընտաքի մաղազա միւստահսէմլէրինէն պազրլարընը օ ճիվարտա մուսթէլիֆ խիմլէր իլէ միւճէտտէտէն այմըզ օլտուզլարը էլպիսէ մաղազալարընը՝ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ զաթան իշթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ իրթիսպթլարը օլմասընընտան, միւհիրէմ միւշթերիլերիմիզին իզգալ օլունմահարագ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլերի թավսիէ վէ իլան օլունուր։

ՅԻԵԼԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ԳՐԱՍԵՐՆԵՐՈՒՆ

Պիտէն Դ. Զարդարեան պատիւ ունի ձեզ ծանուցանել թէ՝

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

կը չարունակէ վաճառել ամէն տեսակ գիրքեր անմրցելի ժամանութեամբ և կատարել գիրքի և տպագրական գործերու ամէն տեսակ յանձնարարութիւններ գնահատելի ուզղամտութեամբ։

Զմրան եղանակին համար վէպերու ճոխ մթերք մը վարձքով հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրուած է։

Լրագրա-գրական հաւաքածուներ, ամէն թուականներու Արեւելք, 1887-96, Օրաթերթի 1892-96 էն.էն։

Կաղանդի առթիւ նուէրի օրացոյցեր և աղօթագիրքեր կազմերու այլազանութեամբ,

Դրատունս մասնաւորապէս կը զբաղի նամակագրոյցներու առեւտուրով և կը գոհացնէ իրեն ուղղուած բոլոր հարցումներուն եթէ պատասխանի ծախսը (1 զրշ. բուլ) զրկուած ըլլայ։

ԱՌԱՆՑ ԴՐԱՄԻ ԳԻՐՔԵՐ բօսայի նամակագրոյցներու փոխարէն որոնց արժէքը ձեռնհասօրէն կը գնահատուի։

Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար թիւ 50, աղբիւրին դէմ,

Մոթէլէթ-դէն բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ, Թող հաճին դիմել Սթասիոն փողոց Ջրավաճառ Յակոբ աղայի ուրկէ կրնան բաժանորդագրուիլ։ Թերթերը միշտ պիտի ստանան առաջին թրէնով։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՃԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԼԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ.	19,534,276
» » եանկրն » » »	460,267,203
» » » բրիմի »	1,433,965

Էյմէ-ր էյ-էրիթ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրթիթ իլէ սիկուրթա ագատէր

Եանկրա էյ-ղրը հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւզերինէ սիկուրթա ագատ իտէր։

Նոթէյտի էյ-ղրբրա էյ-ղը մալ, էվրադը նագտիկ վէ վաքօր սիկուրթալարը գալուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շերքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթտէ Լիօնտարատա Սօֆֆատա) Գրէտի Լիօնէ, Անկլօ Աւոթրիան Պանգ, Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրլար իչիւն միւստահտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի ադէնթլէր արանըլըյոր

Թիւրքիա իչիւն ումումի ադէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէքպանի սօղագ, ճէյտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիւ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՔԱՐԻՋ ՍԷՐԿԻԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՃ

ԱՍԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾԱՐԻՐ ՏԻՊԻՃ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՍ

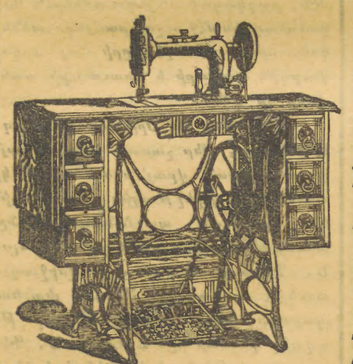

Մէրքէզիւր Սէրկիի Ումումիսինտէ միւքեմմէլթը, HORS CONCOUR ըլգաստիպիլ գազանմըշ տըր։

Էն ուփագ թէքէրրուսթիւնա գատար էմսալտը թէվէֆֆիւգ իտէր։

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ ադէնթասը ԱՄԷՏԻՈ ՍԱԼՎԱԹՕՐ

Մէրքէզի Գիրուխթը Սթանպոլտա, Պահճէ Գարուսընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խաթթը իւզերինտէ։ Շիրիպէլէր՝ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿՈԿՈՆՆԵՐ ԵՒ ԱՂՅՈՒՍ ՆՇՈՒՑԼՆԵՐ

Բանաստեղծական սիրուն կարներ ու հաւաքածոյներ, որոնց հեղինակներն են կեսարիոյ Ս. Կարապետ Վանքի աշակերտներէն Բարսեղ էֆ. Պ. Իսպէյէրեան՝ հեղինակ «Աղօտ Նշոյլներ»ու և Ե. Տ. Եղիազարեան՝ հեղինակ «Կոկոններ»ու։ Տարեգլխոյ առթիւ գրքերու սովին մէջ, սոյն գեղեցիկ հրատարակութիւնք արժանի ընծայ մը կրնան ըլլալ։ «Աղօտ Նշոյլներ»ու հեղինակը 300 օրինակ նուիրած է կեսարիոյ Ս. Կարապետի որբանոցին։ Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառներու քով։ «Աղօտ Նշոյլներ»ու գինը 100 փարա, իսկ «Կոկոններ»ը 5 զրշ.։ Մեծաքանակ գնողները պէտք է դիմեն Մեծ Աշըր էֆ. խան, թիւ 39։

16—20

ՕԳՈՒԵՌՈՒՆՈՒՔ

Գումաշլարընդն տանանքգլըլըզը վէ եաբմագտա օլտուզու էլպիսէլէրին զարթէթի վէ մէթանէթիյէ ումումդն մէմնունիյէթի վէ իսչնուտխինի ճէլպէ մուվաֆֆագ օլան Քուլուսմանլար չարշըսընտա, Թէրզի Պաշը սոգաղընտա, 14 նումէրօրտա ԿԱՑԻԼԷԹ նամ թէրզի մաղազասը սահիպի Գրիգոր Տր. Գասպարեան էֆ. պու. տէֆա տախի գըշ միւնասիպէթիյէ հէր պիր քիսէէ վէ հէր պիր կուսթօյա էլվէրիշլի գումաշլար ճէլպ էլէմիշ օլտուզունտան, ՈՒՃԻՒՈՒՉ, ՉԱՐԻՃ ՎԷ ՄԷԹԻՆ էլպիսէ իսթիմլէք արզու իսէնլէր մէզքիւր մաղազաեա պիր քէրրէ միւրաճաաթլարնտա պէեանաթըզդն սբհէթթիւն մի թասիք էէէտիքլէր տիր։

ՅԱՐԼԻԿԻՐԻՆ ԷՖ. ԿԱՑՍԷԼԵԱՆ

Միւմախլէյի՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Ճանանէտէն պա չահատէֆնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զարրէթ ու իսթիգամէթիլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ լեյագաթտան վէ պիրինճի սընըֆ տավա վէգքիլէրինտէն մասարուֆ պիր զաթ տըր։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շերի, Հուգուգ, ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրեօհտ իտէր։

Պիր մէպլաղը մալիւմ մուգապիլինտէ ալթը այրզ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապուլ իլլէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ ալմագ իսթէէնէլէրէ պէյանը բէյ վէ իթթաք մալիւմաթտան գաչընմագ։ Էքսէր տավալարտան բէչին իւճրէթի ալմտարդը կիպի, բէք չօգալարընտա սուլէէն թէսվիյէտէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 8—6եա վէ ագշամլարը տախի 9—11է գատար եազըխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլխանընտա 22,23 վէ 24 նումէրօրը օտալար տըր։

ՍԿԻԻՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կը փափագին Մանդոլէի բաժանորդ գրուիլ, կրնան դիմել Սելամսըզ, Պապա-Ճան փողոց, կօշկակար Վահան էֆ. Սարքեանի խանութը, և ոտանալ օրինաւոր ընկալագիրը։

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ԻԶՄԻՐԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹՕՐ

Եթէ կ'ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու աղնիւ սիկառի թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Յովսէփ Էլակէօզեանի

ՏՕՔԹՕՐ

անուն բուն իտալական ամենաընտիր սիկառի թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճշգրիտ առանձնութիւն մը ունին, այս է որ իր շահին մէկ մասը յատկացուած է տեղւոյս (Իզմիրի) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՛ ուղղակի նպաստած կ'ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէսքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաեւ ուրիշ սիկառի թղթեր։

Թէց, Թէց, Թէց

Հնդկաստանի և Չինաստանի ամենաընտիր Թէցերը բերել տուած եմ։ Ամենուն այս ցուրտ օրերուն շատ յարմար կուգայ ստամոքսներ տաքցընելու։ Անարատ և մաքուր։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը միայն, ու յետոյ փոյթեռանդն պիտի վայելէք ինքնին։

Այս տեսակ գործերու մէջ իմ ունեցած բաղմամեայ փորձառութիւնը կը բաւէ երաշխիք մը ըլլալ սիկարի թղթին և թէյին աղնութեան։

Կը ծախուի՝

ՄԵԾԱՐԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՌԱՆԱԿ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՔ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Իզմիր, Բէյտրմալճըլար-Պաշը ՅՈՎՍԷՓ ԷԼԱԿԷՕՁԵԱՆԻ

Վաճառատունը։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ

ՀՐԱՆՏ Ս. ԽԱՆՃԵԱՆ

ՇԽԱՐՀԳՐ ՄԻՋԻՆԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

16ածալ, ԺԶ-240 էջ, բաղմաթիւ պատկերներով և 2 քարտէսներով։

—« ԴԻՆ 5 ՂՐՇ. »—

ՆՇԱՆ-ՊԱՊԻԿԵԱՆ նորահաստատ գրատունը գոհ սիրտով կը ծանուցանէ թէ կրցած է ամբողջովին «Նոր ուղղութիւն»ով ու «Նոր մեթոտ»ով Աշխարհագրութիւն մը հրապարակ հանել։

Ամփոփ, բայց ամբողջական տեղեկութիւններ Բնական Աշխարհագրութեան վրայ, Բաղաքական Աշխարհագրութեան անհրաժեշտ ուէական ծանօթութիւնները միայն, առանց սակայն՝ և է չորութեան սիրելի պիտի ընեն այս գիրքը աշակերտին և ուսուցիչին համար ալ միանգամայն։

Ամէն խնամք տարուած է աշակերտին միշտ ինչոն փնտռել դրդելու։

Միմիայն մեր այս գիրքին համար պատրաստուած «բոլորովին Նոր» բազմաթիւ պատկերներ աւելի կը դիւրինցնեն բնագրին «ամբողջական» հասկացողութիւնը։

Վստահութեամբ կրնանք ըսել թէ նոյն իսկ շատ հարեւանցի ակնարկ մը, պիտի կրնայ համոզել ընթերցողը, թէ «բացարձակապէս» Նոր փորձ մըն է մեր այս աշխատութիւնը։

Հասցէ՝

Գրատուն ՆՇԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կ. Պոլիս, 60, Էսկի-Զապթիէ ճատտէսի.

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանդոլէ՝ Գատը գիւղ, եկեղեցիին դիմացը Զարուքճեան դեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաև բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

)(85)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԵՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՅՈՀՄԱՅԻՆ ՊԵԱՆԴԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԹ

Տագրեանի մտահոգութիւնը օր աւուր կ'աւելնար, տեսնելով մտերմական յարաբերութիւնը զոր կը տածէր դերձակուհին իր ընտանեաց հետ։ Ամէն շարթու մէկ մէկ պատրուակ կը ստեղծէր խորամանկ կինն ու կամ այցելութեան կուգար Տագրեաններուն և կամ կը հանդիպէր անոնց ուրիշի մը սրբարանին մէջ։

Դրամատէրը թէեւ մասնաւոր պատճառ չունէր Տիկ. Ծերունեանէ խրտչելու, սակայն տխուր կանխազգացութիւն մը կը նախապաշարէր զինք ա-նոր նկատմամբ։ Ուզղակի արգելք դնել, ստոյգացում կը սեպէր անձին, մանաւանդ կը վախնար որ այս արգելքն աւելի գրգիռ մը պիտի ըլլայ իրենց-բուն, դերձակուհին կարեւորութիւն տալու և անոր բարեկամութիւնը փընտռելու մղելով զանոնք։

Վահէի վերջին դէպքը բոլորովին կատղեցուցած էր զինք և հազարումէկ մեկնութիւններ կուտար, Ատրինէի պատկերը նկարելուն։

Եթէ անելք տղան միտքէն բան մը անցուցած էր. եթէ պիտի որսա՞ր։ Ո՜հ, ասոնց վրայ մտածելն անգամ սարսուռ կ'ազդէր միամիտ մարդուն որ ամէն յարաբերութիւն հիմնապէս խզելու դիտումով կը խորհէր դրամական փոխարինութիւն մը ընել պատկերահանին ու անգամ մ'ալ երեսն իսկ չնայիլ։

Տագրեանի այս տեսութիւն ինքնաբուղխ չէր սակայն։ Օննիկի չարախօսութիւնները թէեւ առջի բերան չէին ազդած վրան, և խիստ յանդիմանութեամբ վռնտած էր քսուն, բայց քանի ժամանակ անցնէր, հետզհետէ ծանր տպաւորութիւն կ'ընէր Վահէի արարքն ու կը խորհէր որ անպատճառ յոռի նըպատակ մը կար ընթացքին մէջ պատկերահանին որ Ատրինէի պատկերը գաղտագողի նկարելէ ետք, նախ կը ստէր իրեն հանդէպ և յետոյ մօրը նամակ կը գրէր որ երթայ սուրը պարտրկէ։

Յովսէփ Տագրեան՝ պատուաւոր, բարեկիրթ, ազնիւ մարդ, բայց երբէք չէր ուզեր խոնարհիլ մեծամտութենէն ու հասարակ դասակարգին հետ խառնուիլ։ Ատիկայ տակաւ կողմն էր դրամատէրին։

Մեծահարուստ հայրը մեծ համարում ունէր Ատրինէի վրայ, զոր չէ թէ Վահէի նման անառամիկ նկարիչի մը, այլ անկէ տասը անգամ աւելի բարձր դիրք ունեցող երիտասարդի մը իսկ տալ չէր յօժարեր։ Մայրաքաղաքիս մէջ հռչակ ունեցող ընտանիքներէ մէկ երկու փեսացու նշանակած էր մտքին մէջ որոնց մասին թէեւ խօսք չէր բացած ո և է մէկու, սակայն ինք լռելեայն կ'ուսումնասիրէր անոնց ընթացքը և կը յուսար որ իր հարստութիւնը, Ատրինէի արժանիքն ու գեղեցկութիւնը բաւական պիտի ըլլային անոնցմէ մին հրապուրելու։

Ան երեսս չատ լուսամիտ կ'երեւէր Տագրեան և մինչեւ հիմա ընաւ չէր հեռաւած ընթացքի մը որ ուղղամտութեան հակառակէր, չէր սահմանափակած ոչ ամուսնոյն և ոչ ալ Ատրինէի յարաբերութեանց շրջանակը։ Բայց հիմա որ կասկածը արթնցած էր մտքին մէջ, կ'ուզէր չարիքը արմատէն խլել ու առաջին առթիւ հեռացնել վտանգը որ կը դառնար աղջկանը շուրջ։

Ուստի այս անմպատ խոհերով պաշարուած, առանց խորհրդակցելու ընտանեացը հետ, առտու մը կանչեց պատկերահանն իր սենեակը ու մեծ աղայական դէմքով մը.

—Պարո՛ն, ըսաւ, մեզի ծառայութիւն մը ըրիք, այն ատեն փոխարինութիւն առաջարկեցինք չընդունեցիք, հիմա պէտք է որ կարգադրենք այս հաշիւը։

Ալիսի հետ պտոյտներ ընելէն մէկ քանի օր վերջ տեղի կունենար այս տեսակցութիւնը։ Պատկերահանը այն մէկ երկու շաբաթուան մէջ բոլորովին փոխուած էր ու աւելի եւս վեհանձնացած։ Օր. Գրիգորեանցի ընկերակցութիւնը, անոր՝ իրեն շռայլած յարգանքը և օրէ օր նուիրած կարեւորութիւնը, ծանրութիւն մը, արժանիք մը ներշնչած էին երիտասարդին որ յոխարտանք նշմարելով Տագրեանի այս լուրջ ու պաշտօնական խօսակցութեան մէջ։

—Ներեցէ՛ք, էֆէնտի, ըսաւ, պահելով իր արժանապատուութիւնը, հաշիւ մը այն ատեն հարկ կ'ըլլայ կարգադրել, երբ առնելիք կամ տալիք կայ մէջտեղ, մինչդեռ չեմ յիշեր որ մեր միջեւ գոյութիւն ունենայ տուր և առի խնդիր մը։

Վահէի պատասխանը տրամաբանական էր և չկնեցուցիչ. ուրիշ պարագայի մէջ անմիջապէս պիտի խոնարհէր Տագրեան ու գուցէ դարմանել իսկ փութար սխալը, սակայն քանի որ նպատակաւոր էր այս խոտութիւն և Ատրինէի շահուն համար կ'ընէր զայն, անգիտանալ ձեւացուց երիտասարդին նպատակն ու ընաւ չի շեղելով պաշտօնական ձեւերէն.

—Ոչ, պարո՛ն, կրկնեց, չենք ուզեր երախտապարտ մնալ ձեզ։

—Բայց ես երախտապարտութիւն չեմ պահանջեր ձեզէ, պարտականութիւնս էր ինչ որ ըրի։

Տագրեան ծայր ատիճան կը նեղուէր այս ընդդիմութենէն և փոխանակ զոհ մնալու Վահէի վեհանձնութենէն, կը սրամտէր, կը զայրանար անոր դէմ։ Ուստի փոխանակ ուղղակի պատասխանելու կարուկ ոճով.

—Ամէն բան որոշուած է այս մասին, ըսաւ. հազար ոսկի դրած եմ ձեր տրամադրութեան տակ զոր այս չէքով կը ստանաք Քրէտի Լիոնէէն։

Պատկերահանը երեսն իսկ նայել չի զիջաւ չէքին. եթէ առաջ մեծ գումար մը կը թուէր աչքին տասը հազար ֆրանքը, պատճառն այն էր որ մինչեւ այն ատեն մեծ գումար մը շահած չէր և ոչ ալ հաւանականութիւնը կը նըշմարէր շահելու։ Մինչդեռ հիմայ օր. Ալիսի հանդիպելէ ետք, դրամը կորսընցուցած էր նշանակութիւնը իր աչքին, 90 ոսկի առած էր 3 պարզ պատկերէն և այս գումարին եռապատիկն ալ պիտի ստանար մօտ օրէն, երբ օրիորդին ուրիշ ապսպրանքներն ալ յանձնէր։ Ուստի ինք որ անկուտուութեան ժամանակն իսկ մերժած էր հինգ հարիւր ոսկին, հիմա կը դիջանէր ձեռք դպցնել դրամի մը, զոր կը նուիրէր իրեն Ատրինէի հայրը, խիստ դէմքով մը, փորձանքէ, գլխու ցաւէ ազատելու ձեւով։

(Շարունակելի)